

WTC ROTTERDAM

PLANDEEL 16 - ONTWERPTOELICHTING - 24 JULI 2023

WTC Rotterdam

Aanvraag omgevingsvergunning plandeel 16

24 juli 2023

Opdrachtgever

Bouwinvest Dutch Institutional Office Fund N.V.

Projectmanagement

Cushman & Wakefield

Architect

BiermanHenket

Constructeur

Van Rossum Raadgevend ingenieurs

W&E adviseur

Techniplan adviseurs

Adviseur brandveiligheid en vluchten

Bureau Veldweg

Bouwhistorisch onderzoek

Crimson Architectural Historians

Toelichting bij het vernieuwde ontwerp.

Het plan is onder meer om budgetaire redenen gewijzigd. De kopgevel aan de westzijde wordt niet voorzien van een uitbreiding ten opzichte van de bestaande contour.

- De winkelplint naast de klokkentoren behoud de bestaande contour en wordt niet ingekort.
- Op de eerste verdieping vervallen de vergaderkamer en de vluchtweg verbinding tussen de Main hall en klokkentoren.
- Op tweede verdieping niveau vervallen de buitentrap naar de klokkentoren, de deuren en het ronde venster als (visuele) verbinding met de traphal Lloyds lobby westzijde.

Verder zijn de raamkozijnen op de verdieping aangepast, wordt al het marmer in het interieur herplaatst en de opbouw van het dak met daklichten is gewijzigd.

ONTWERPTOELICHTING

PLANDEEL 16 - GEVEL BEURSPLEIN

In deze ontwerptoelichting wordt nader ingegaan op de uitwerking van plandeel 16 uit het Masterplan WTC Rotterdam¹ in verband met de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de realisatie van dit plandeel. In deze toelichting wordt ingegaan op de relatie met het masterplan en de wijzigingen als gevolg van nadere uitwerking van het masterplan. Gezien de monumentale status van het gebouw wordt vervolgens geïnterpreteerd of het plandeel mogelijk raakt aan monumentale onderdelen van het gebouw.

Onderdelen van het plandeel

De aanvraag voor een omgevingsvergunning voor plandeel 16 betreft: het vervangen van de gevel aan het Beursplein op de begane grond, eerste en tweede verdieping. Daarnaast worden winkels op de begane grond samengevoegd. Het dak op de tweede verdieping wordt vervangen om een dakterras te kunnen maken.

Winkelpui begane grond

De glazen winkelpui wordt vervangen door een pui met een meer klassieke uitstraling, passend bij de architectuur van het WTC. Daarnaast wordt de luifel verwijderd. De vluchtwegen vanuit de toren en Coolsingel worden verplaatst. Daarbij wordt de winkel ter plaatse van Beursplein 19, de huidige Dungelmann, samengevoegd met Beursplein 27-31, de WE.

Gevel eerste verdieping

De later aangebrachte natuurstenen gevel met venster wordt vervangen door een nieuwe geïsoleerde gevel die beter aansluit bij de rest van het gebouw.

Gevel tweede verdieping

De aluminium vliesgevel aan de beurshal wordt vervangen door een stalen vliesgevel. De originele pui aan de noordelijke kopgevel dient als uitgangspunt voor de indeling en detaillering van de pui. Vier dubbele deuren bieden toegang tot het dakterras.

Dakterras

Op het dak wordt een dakterras gerealiseerd. Omdat de huidige constructie hier niet op berekend is, wordt het dak inclusief constructie vervangen. Het dak wordt op dezelfde hoogte teruggebracht. De plafondlichten worden herplaatst, en de originele glasbetonplaten worden zo mogelijk hersteld en teruggeplaatst.

Relatie met het masterplan

Het ontwerp betreft een uitwerking van het plandeel 16 uit het Masterplan WTC. Daarnaast is het dakterras uit plandeel 15 ook naar dit plandeel verplaatst.

Uitwerking ten opzichte van het masterplan

Ten opzichte van het masterplan is plandeel 16 op diverse punten verder uitgewerkt en gewijzigd. De verbinding van het dakterras met het terras bij de staalfoyer is vervallen. Daarnaast is ook de entree tot de parkeergarage via de bestaande vluchtweg op maaiveld niveau aan deze zijde vervallen. De vluchtwegen zijn verplaatst en de winkels samengevoegd.

Relatie met andere plandelen

Het plandeel raakt plandeel 15 'Lloyd's Lobby'. In de vernieuwde pui op de tweede verdieping wordt de toegang tot het dakterras vanuit de Lloyd's Lobby gemaakt.

Monumentale aspecten

In dit document zijn foto's opgenomen van de huidige toestand en een aantal historische beelden. Voor een complete inventarisatie en waardestelling van de monumentale onderdelen binnen de demarcatie van dit plandeel wordt verwezen naar de aanvullende bouwhistorische rapportage plandeel 16².

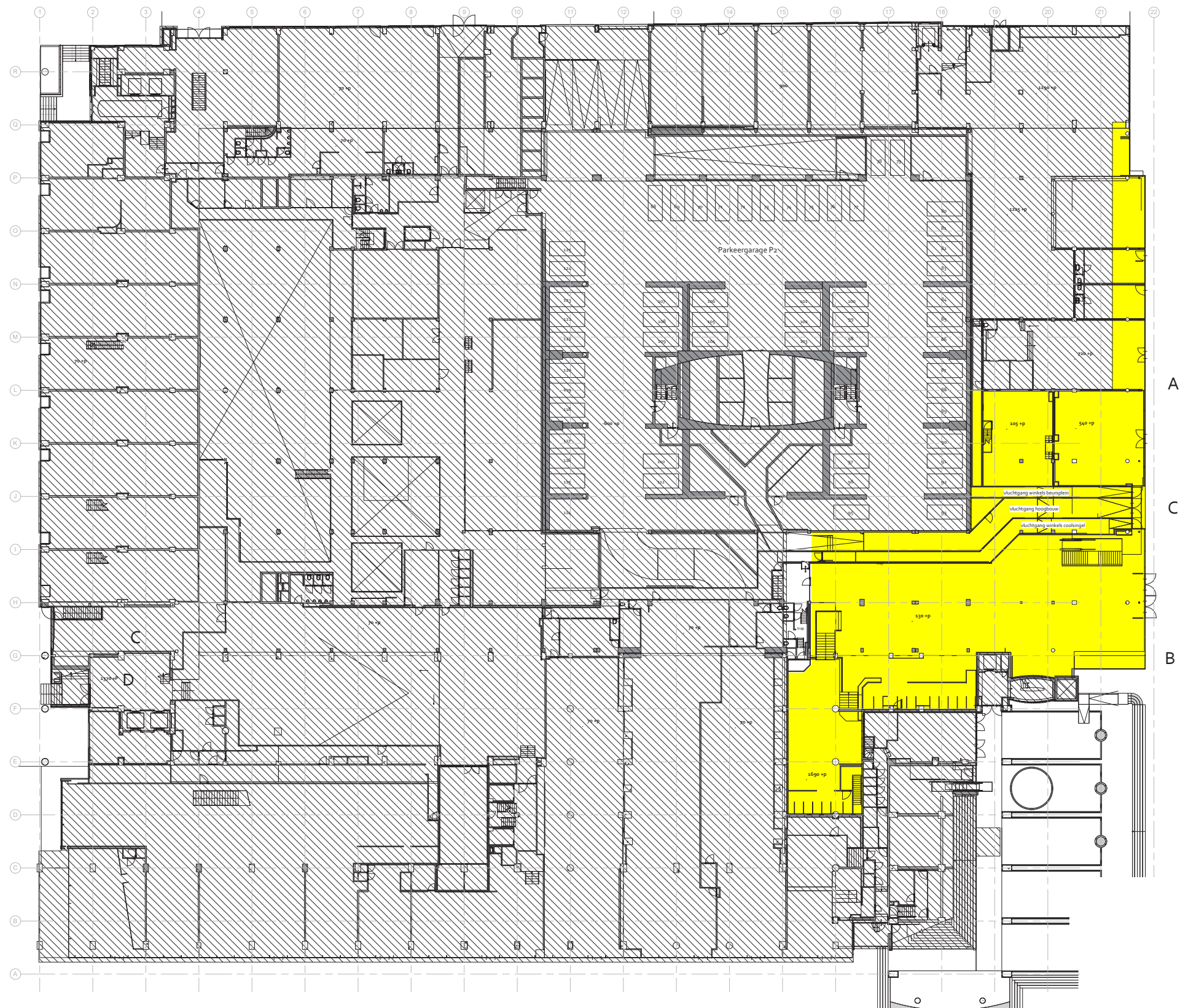
¹ Bierman Henket, *Masterplan WTC Rotterdam*, 26 juli 2018

---

² Bierman Henket en Crimson Architectural Historians, *Aanvullende bouwhistorische rapportage - Plandeel 16*, 7 februari 2020

BEGANE GROND

DEMARCATIE AANVRAAG GEPROJECTEERD IN BESTAANDE TOESTAND

Op het begane grond niveau worden de winkelpuien vervangen (A). Daarnaast wordt het volume aan de westzijde ingekort (B). De vluchtwegen vanuit de toren en Coolingsingel worden verplaatst. De vluchtweg vanuit de winkels aan het Beursplein vervalt, de huidige Dungelmann wordt samengevoegd met de WE (C).

EERSTE VERDIEPING

DEMARCATIE AANVRAAG GEPROJECTEERD IN BESTAANDE TOESTAND

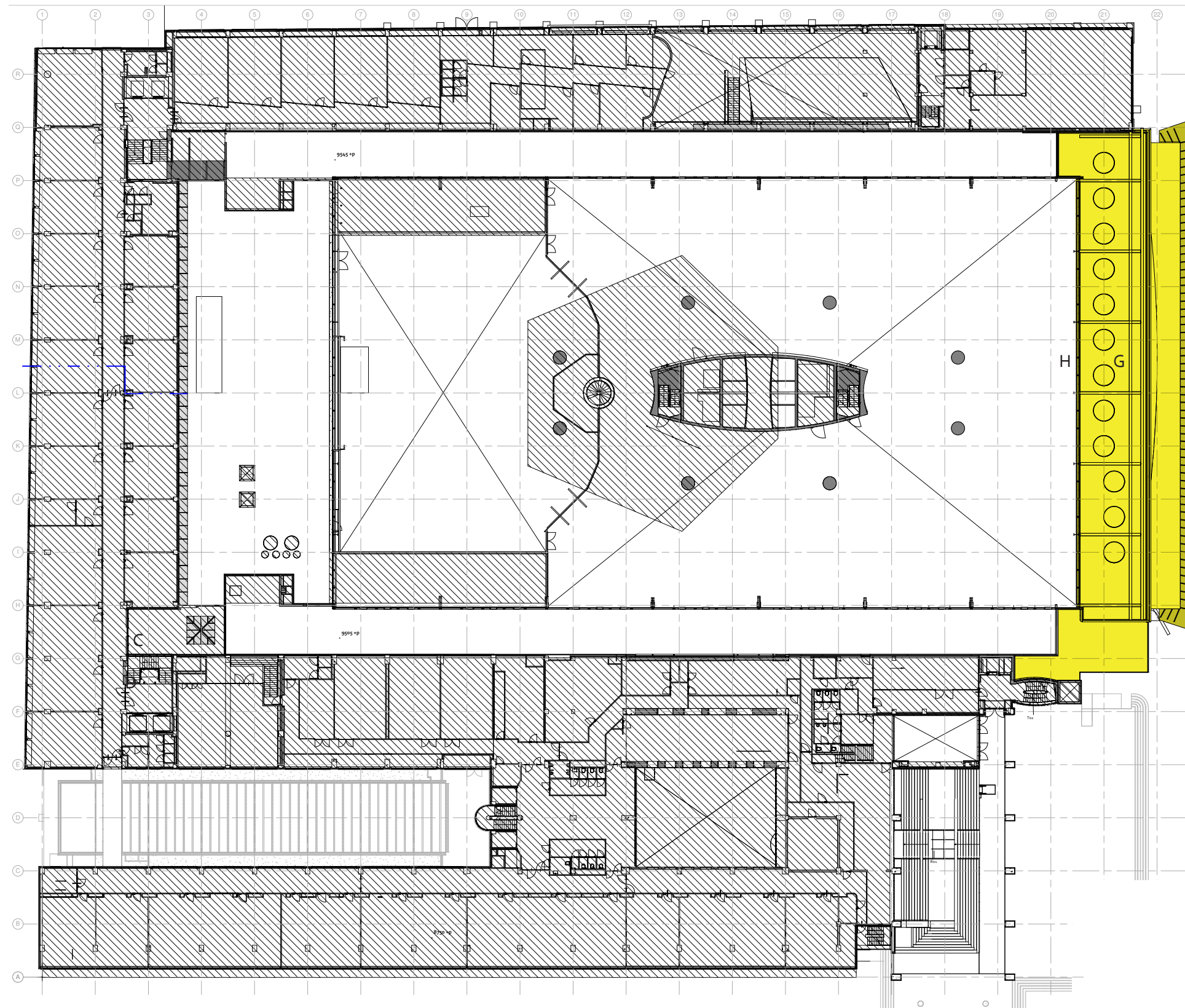
Op het main hall niveau (eerste verdieping) wordt de
luifel verwijderd (C) en een nieuwe gevel geplaatst (D)

TWEEDE VERDIEPING

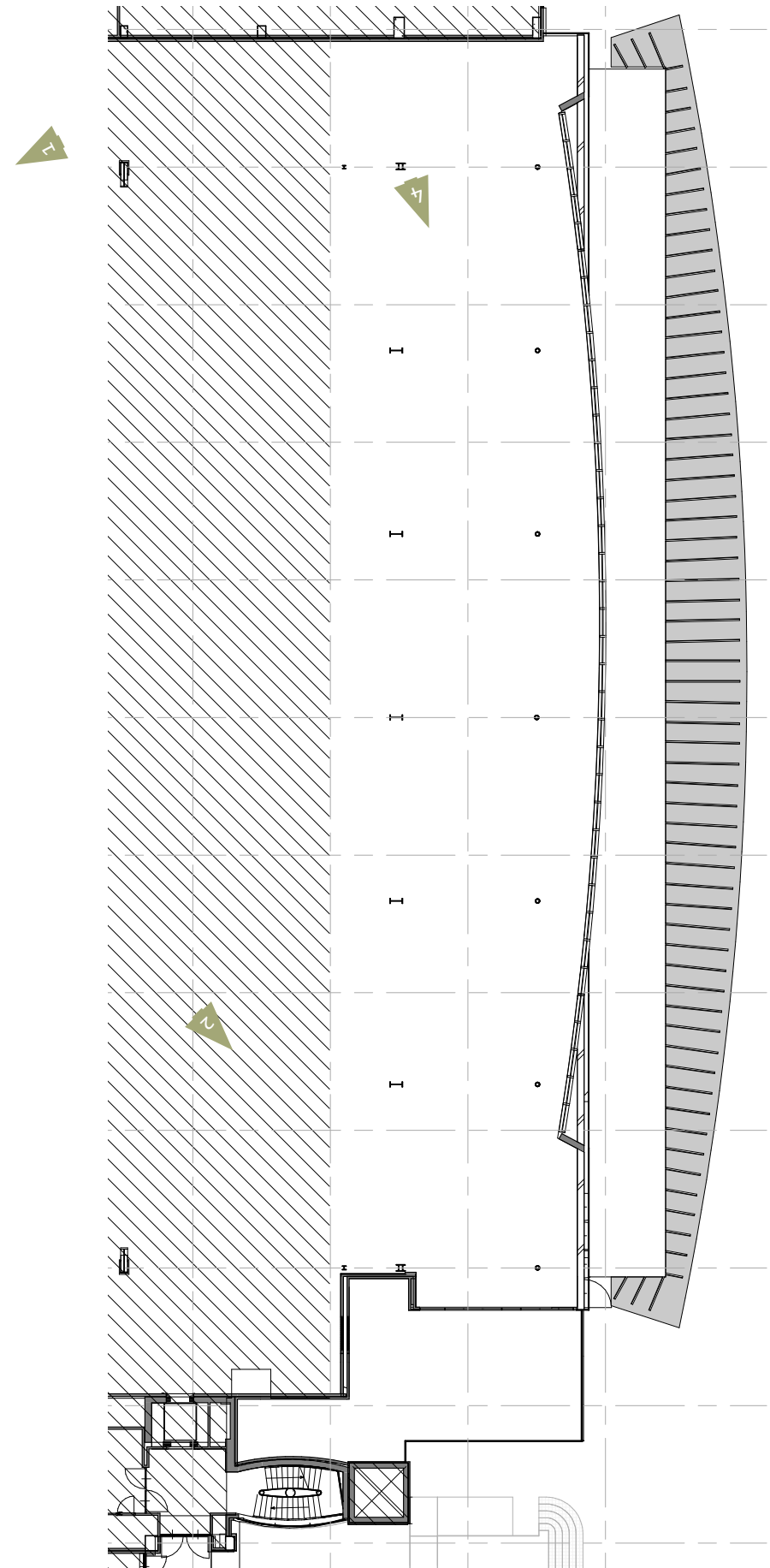
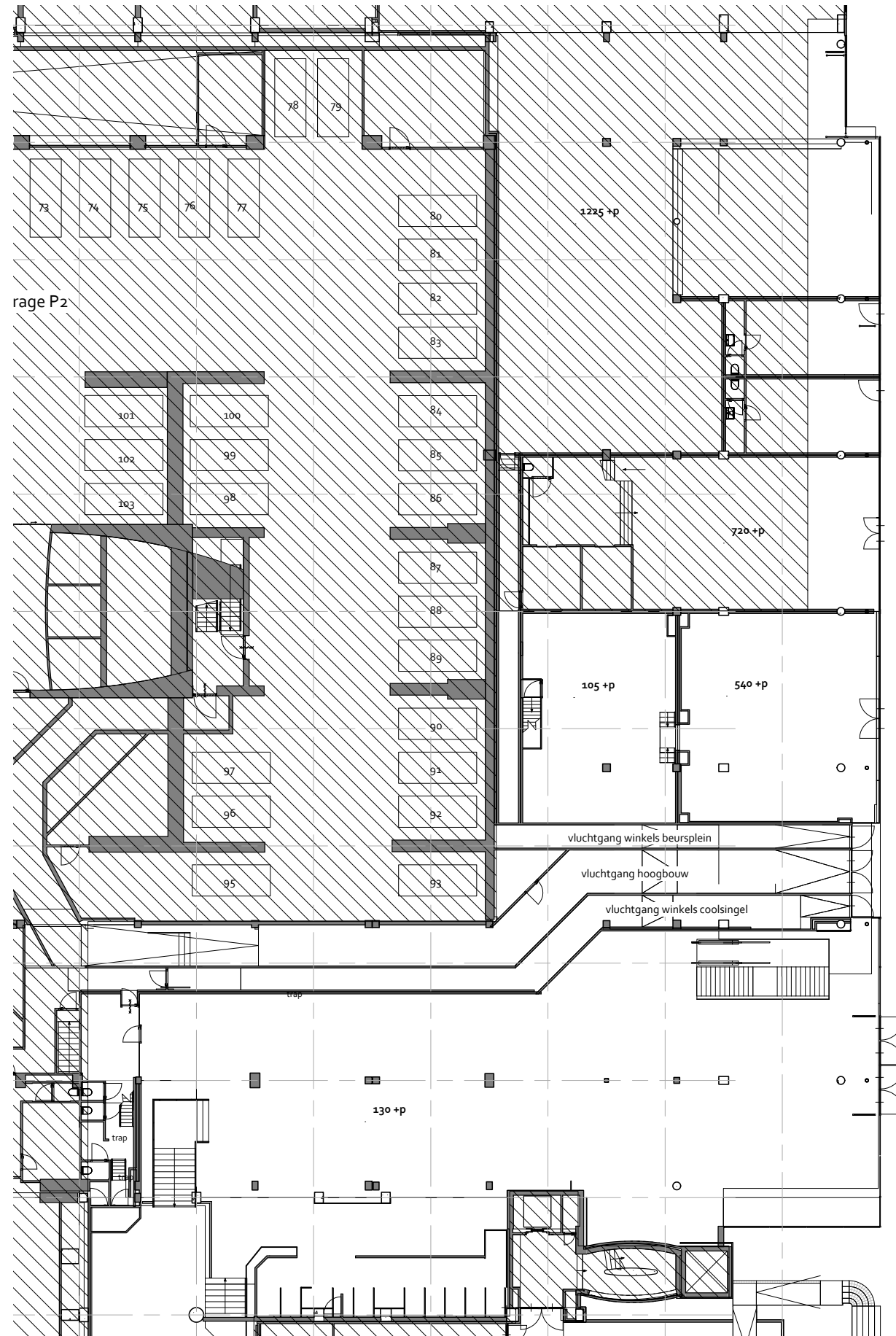
DEMARCATIE AANVRAAG GEPROJECTEERD IN BESTAANDE TOESTAND

Op de tweede verdieping wordt een nieuw dak gemaakt ten behoeve van het dakterras. (G) Daarnaast wordt de vliesgevel van de beurshal vervangen. (H)

BESTAANDE TOESTAND

GEVEL BEURSPLEIN

BESTAANDE TOETAND

GEVEL BEURSPLEIN

origineel marmer, niet op originele plek.
Demonteren t.b.v. hergebruik

PLANDEEL 16

HISTORISCHE BEELDEN (BRON: STADSARCHIEF)

PLANDEEL 16

HISTORISCHE BEELDEN

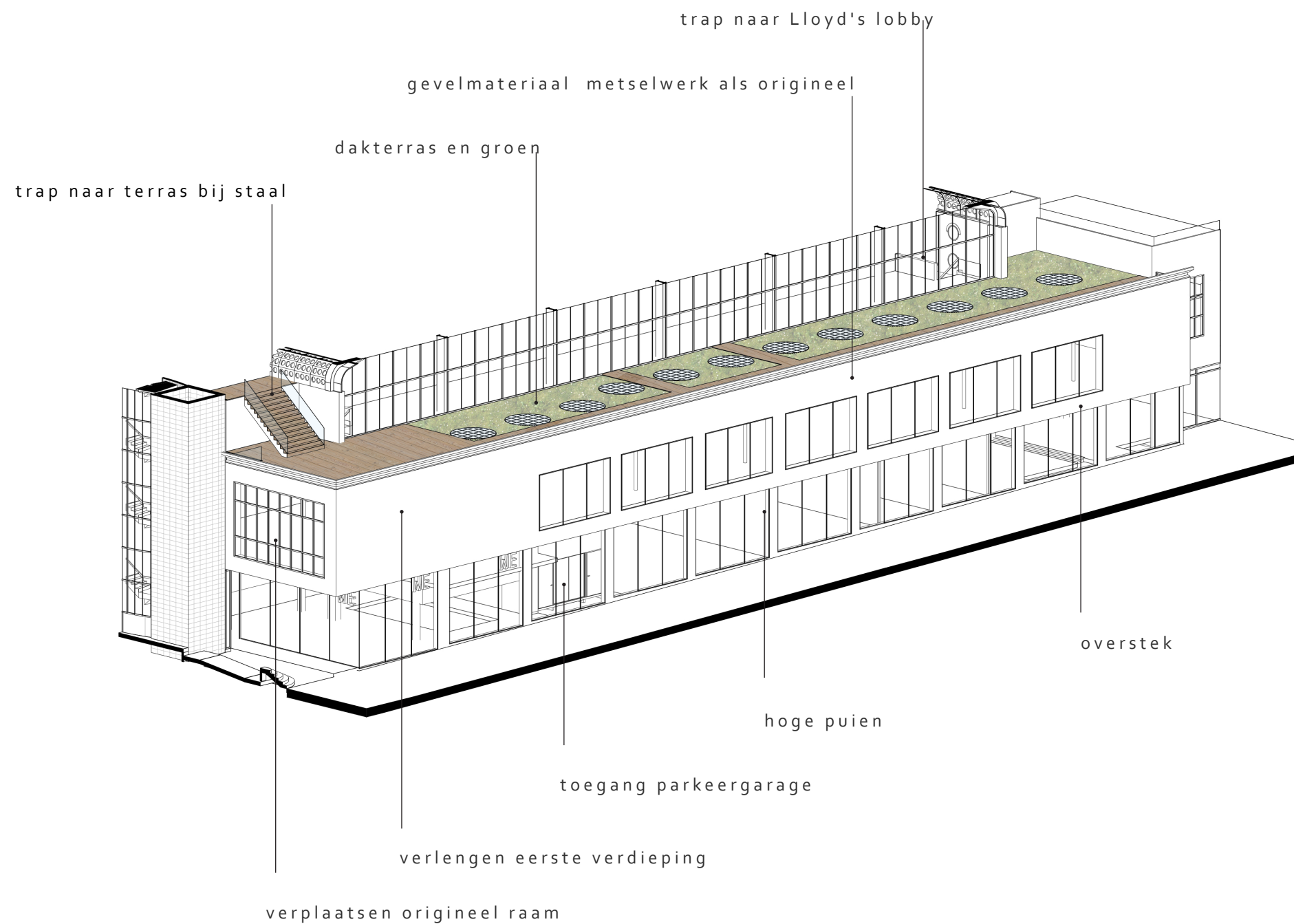

INTERIEUR, TIJD EN BRON ONBEKEND

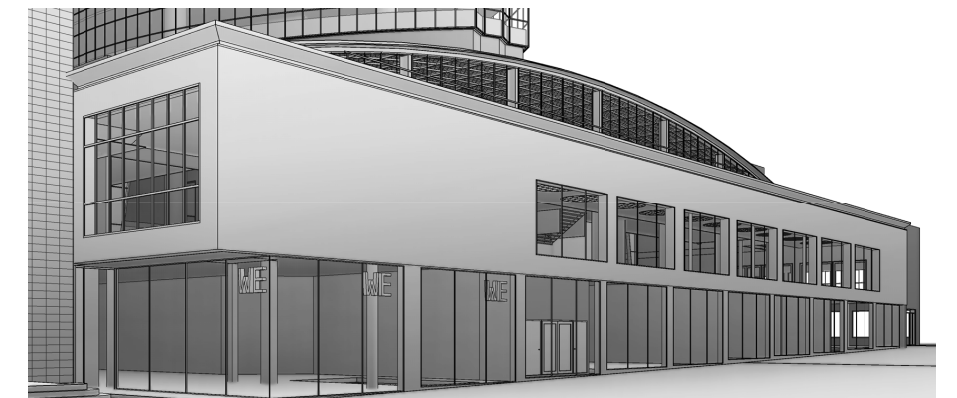
MASTERPLAN PLANDEEL 16

SCHETSONTWERP ALS ONDERDEEL VAN HET MASTERPLAN

Uit het masterplan:

De Beursplein gevel wordt aangepakt. Deze gevel is in de loop der tijd sterk gewijzigd en is niet meer origineel. De grote luifel wordt verwijderd om meer contact tussen de Main Hall en de straat mogelijk te maken. De architectuur van de vernieuwde gevel is geïnspireerd op de oorspronkelijke architectuur, waarbij een horizontaal geleed volume op poten stond. De gevel op de eerste verdieping wordt iets verlengd, om weer een eenduidige gevel te verkrijgen. Het verlengde volume maakt een toegang tot het grote dakterras ook voor mindervaliden mogelijk. De puien van de winkels op de begane grond zijn maximaal transparant en liggen ca. 70 centimeter terug ten opzichte van het bovenliggende volume. De bestaande vluchtweg wordt ook toegang tot de parkeergarage. Het eventueel behouden van de gekromde pui (welke een relatie heeft met de architectuur van de toren) op de eerste verdieping zal nader onderzocht worden in de verdere planuitwerking.

impressie nieuwe situatie met verplaatst origineel raam

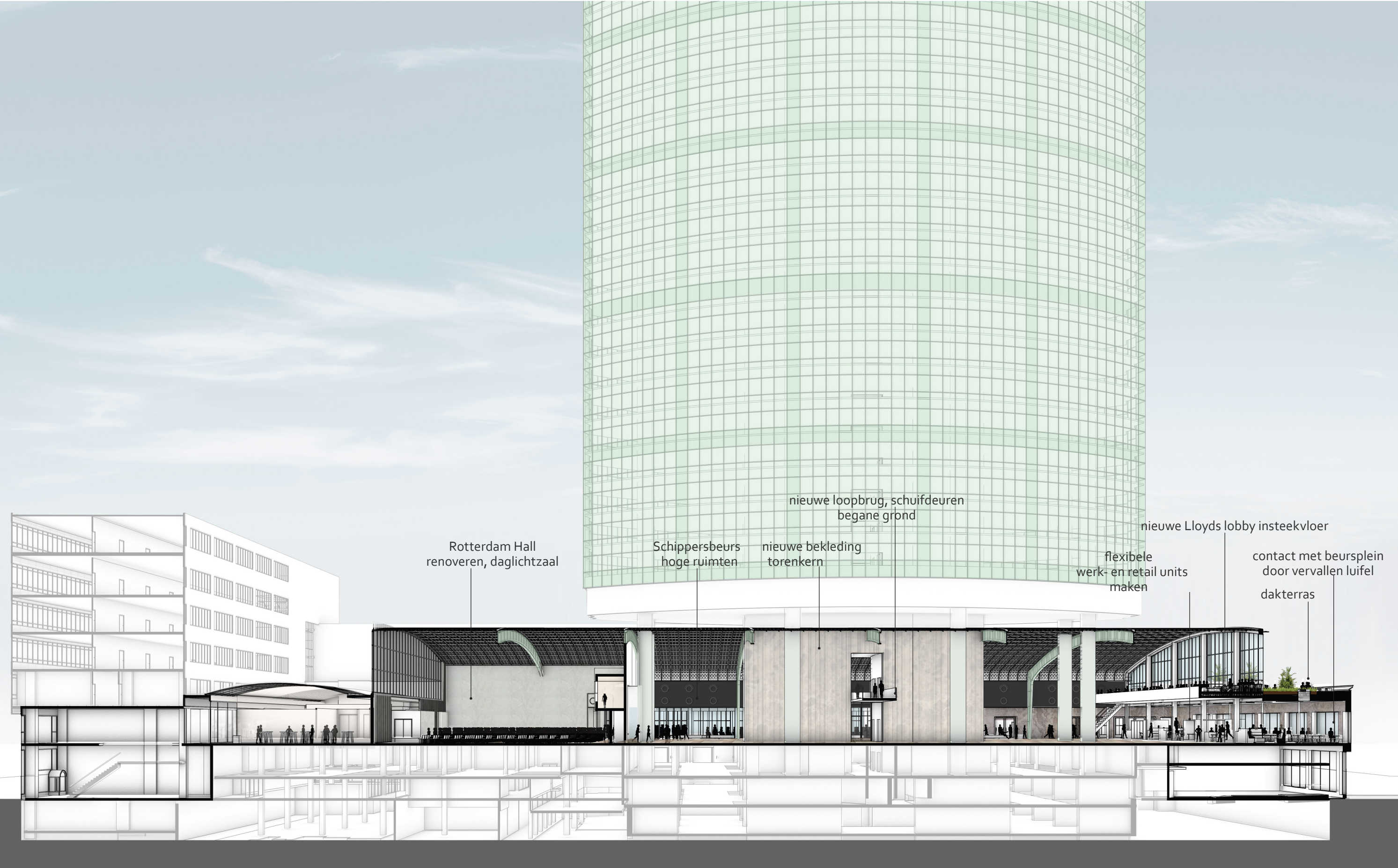

huidige situatie met grote luifel en uitstekende winkel

MASTERPLAN PLANDEEL 16

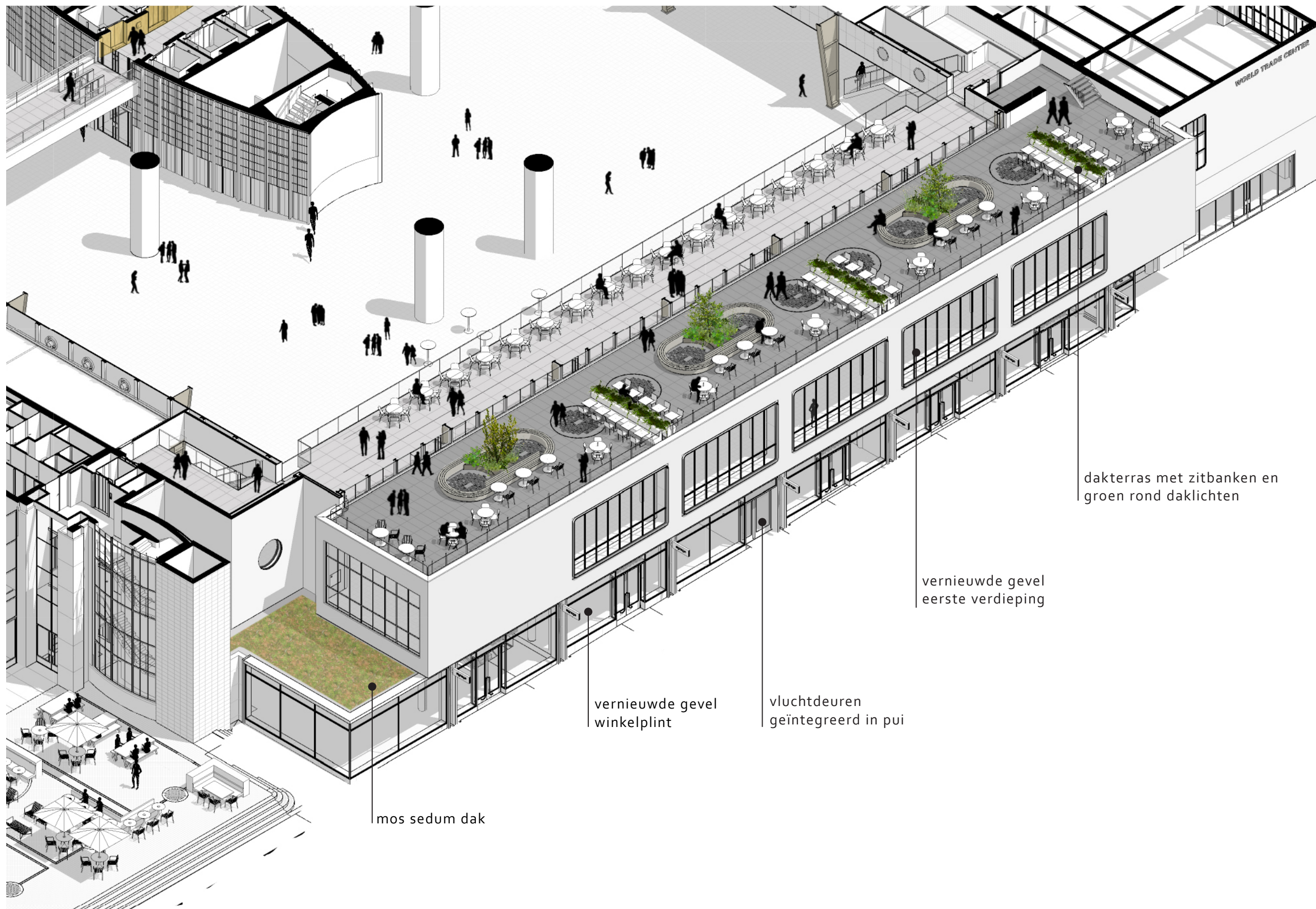
SCHETSONTWERP ALS ONDERDEEL VAN HET MASTERPLAN

VERNIEUWDE GEVEL AAN HET BEURSPLEIN

INKIJKPLATTEGROND TWEEDE VERDIEPING

VERNIEUWDE GEVEL AAN HET BEURSPLEIN

BESTAANDE EN NIEUWE SITUATIE

De gehele gevel aan de zijde Beursplein wordt vernieuwd. Dit gedeelte van het complex is in de loop der tijd regelmatig aangepast en is in monumentale kwaliteit achteruitgegaan. De architectuur van architect Staal is niet meer terug te vinden.

Bestaande situatie

In de oorspronkelijke opzet verheft het gesloten bouwblok op de eerste verdieping zich boven een terugliggende gevel op maaiveld niveau. Dit werd benadrukt door de kolommen voor de buitengevel. De huidige winkelpui staat direct onder de natuursteen gevel, en is schaalloos zonder veel detail. De geleiding noch kolommen zijn in de gevel zichtbaar. De bestaande luifel erboven belemmert het contact tussen de Main Hall en de winkelstraat.

De natuursteen gevelbekleding op eerste verdieping niveau is niet origineel, hier was oorspronkelijk een metselwerk gevel. De gebogen pui in die gevel strookt niet met de architectuur van Staal. Deze is einde levensduur, in de jaren tachtig aangebracht, eerder dan de beurstoren, en staat niet op de as van de Main hall en toren. De pui doorbreekt in vorm en grootte de natuursteen gevel waardoor het volume als het ware uit elkaar valt. Het venster vormde een geheel met een interieur in de beurshal dat niet meer aanwezig is.

Nieuw ontwerp winkelplint

De winkels aan het Beursplein worden verbijzonderd door een kader dat de individuele units benadrukt. In de winkelpuien wordt meer detail toegevoegd, geïnspireerd op het oorspronkelijke ontwerp van Staal. De toegang van de winkels is breder en eenvoudiger in vergelijking tot de boetiekstijl aan de Meent en de winkelpui als geheel

transparanter vanwege de belangrijke winkellocatie.

De signing vormt onderdeel van het gevelontwerp en sluit aan op de bestaand aanwezig signing bij de Meent- en Rodezand zijde.

Het dak op eerste verdieping niveau naast de klokkentoren wordt vernieuwd, en in het kader van vergroening van de daken geschikt gemaakt voor een dun mos-sedum pakket.

Nieuw ontwerp verdieping

De gebogen pui op Main Hall niveau wordt verwijderd. Het oorspronkelijke horizontale, gesloten karakter van deze gevel wordt hersteld, door dicht oppervlak toe te voegen. Vijf nieuwe vensters zijn met een verfijnd en eigentijds detail geïnspireerd op de oorspronkelijke raamkozijnen in die gevel. Vanwege de pui in de kopgevel is één stramien, min of meer zoals bestaand niet voorzien van een venster. De grootte en indeling van ieder kozijn is geënt op de raamkozijnen in het bouwblok aan de Rodezand. Daar is van origine dezelfde situatie aanwezig, met grote bijeenkomst ruimten aan een metselwerk bouwblok.

Het kopraam aan Coolsingelzijde wordt op dezelfde positie herplaatst. Het metselwerk volume krijgt gestalte door de geglazuurde steen bij beide kopgevels rondom door te trekken. De kopgevels krijgen hierdoor eenzelfde kwaliteit in materiaal en beeld. De westzijde te voorzien van metselwerk 'schijven' zoals oorspronkelijk is niet mogelijk vanwege een in verhouding te dik geïsoleerd gevelpakket.

De gevel wordt afgewerkt met een warm grijs geglazuurde baksteen in het gebruikelijke tegelverband. De grijs iets lichter dan de reguliere glazuur op de steen die rondom het gebouw is toegepast. Deze sluit aan op de kleur van de waaivormige tegel bij de achterentree Meent, en op

palet van de bestaande geglazuurde baksteen, de waaivormige tegel bij de achterentree Meent en de ruitvormige langsgevel bij de hoofdentree

de meest lichte steen in het ruitvormige patroon van de langsgevel ter plaatse van de hoofdentree (zie foto's). Voor de definitieve versie zullen proeven worden ontwikkeld.

Het geheel van de winkelplint en bovengelegen gevel zijn zichtbaar als een nieuwe tijdlaag, door een eigentijdse detaillering van hoge kwaliteit, die in harmonie met het bestaande is ontworpen. Daarbij worden materialen gebruikt die oorspronkelijk ook werden gehanteerd, terwijl het kleurgebruik is gebaseerd op de bestaande kleuren en de kaders van het masterplan gevels deel C¹.

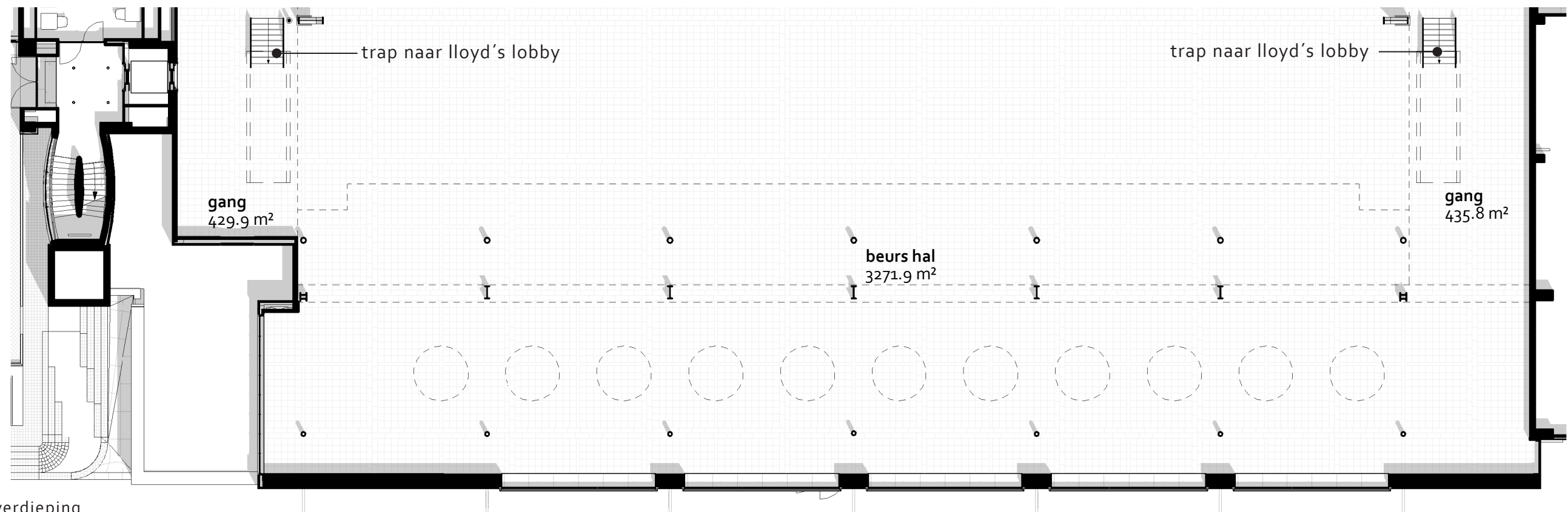
IMPRESSIE BEURSPLEIN

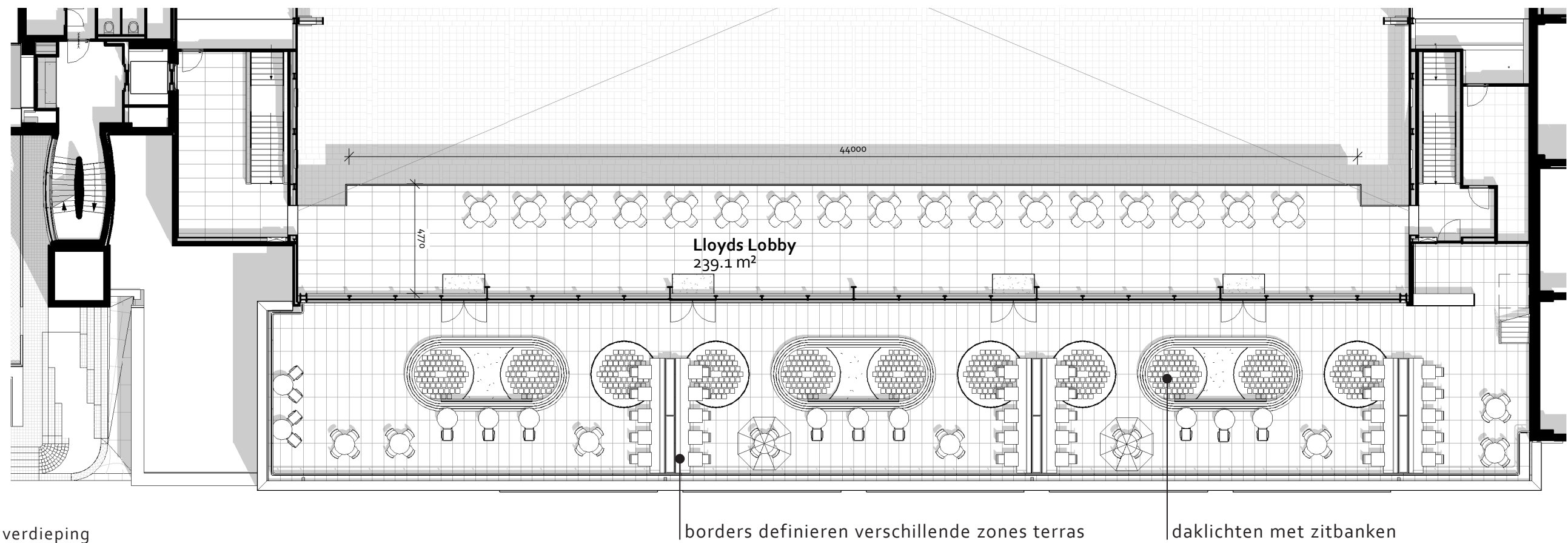

PLATTEGRONDEN

VERDIEPINGEN

eerste verdieping

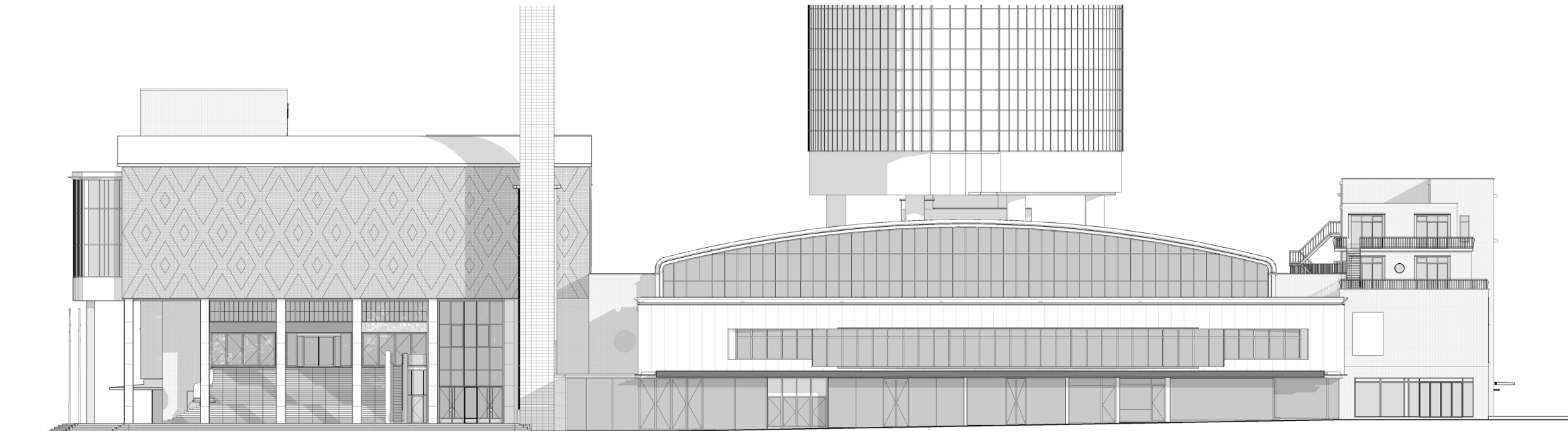

tweede verdieping

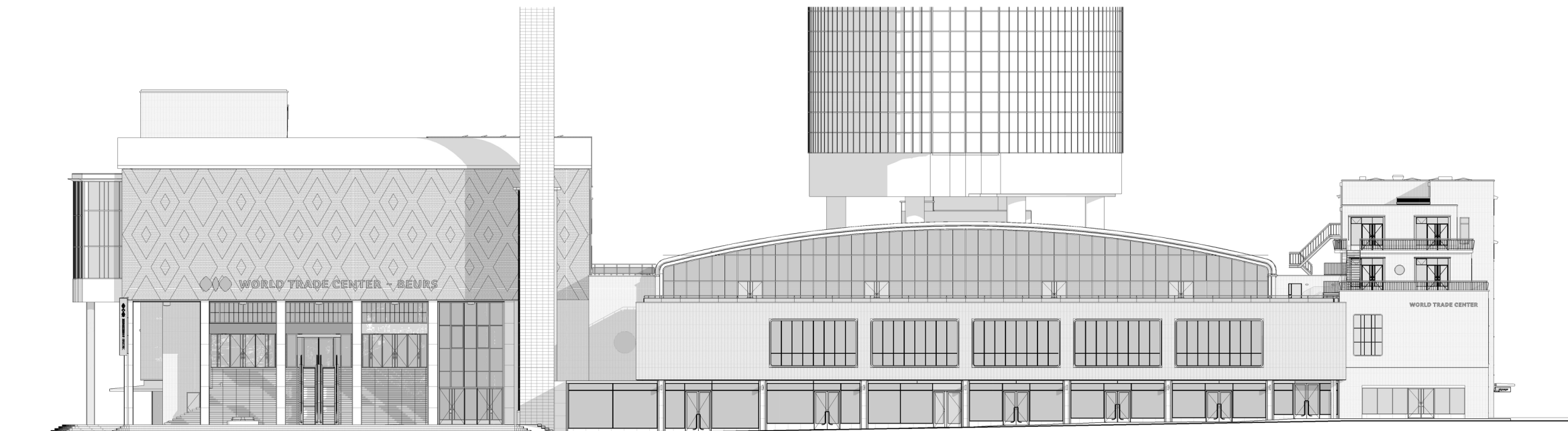

GEVELAANZICHTEN

BESTAAND EN NIEUW

bestaande toestand

nieuwe toestand

GEVELAANZICHTEN

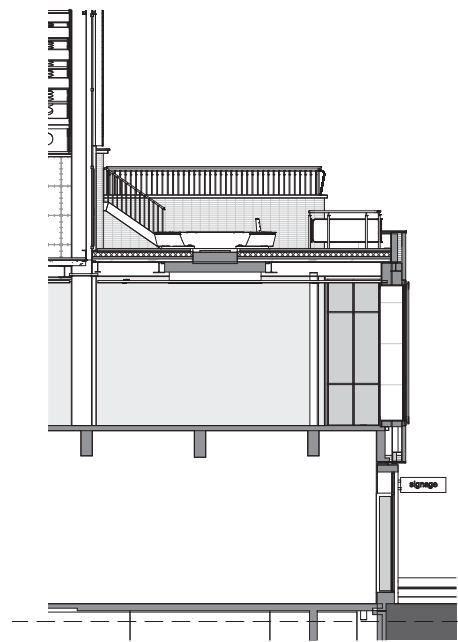
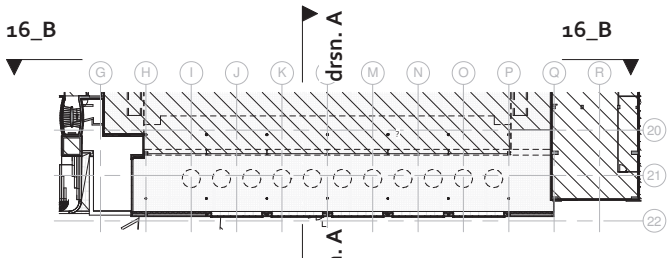
EXTERIEUR

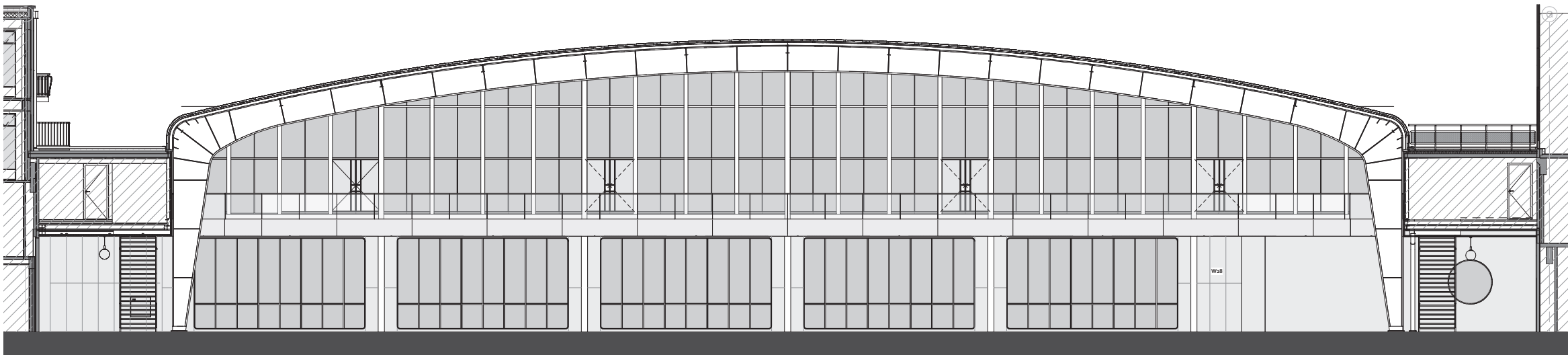
zijaanzicht links

vooraanzicht beursplein

zijaanzicht rechts

doorsnede A

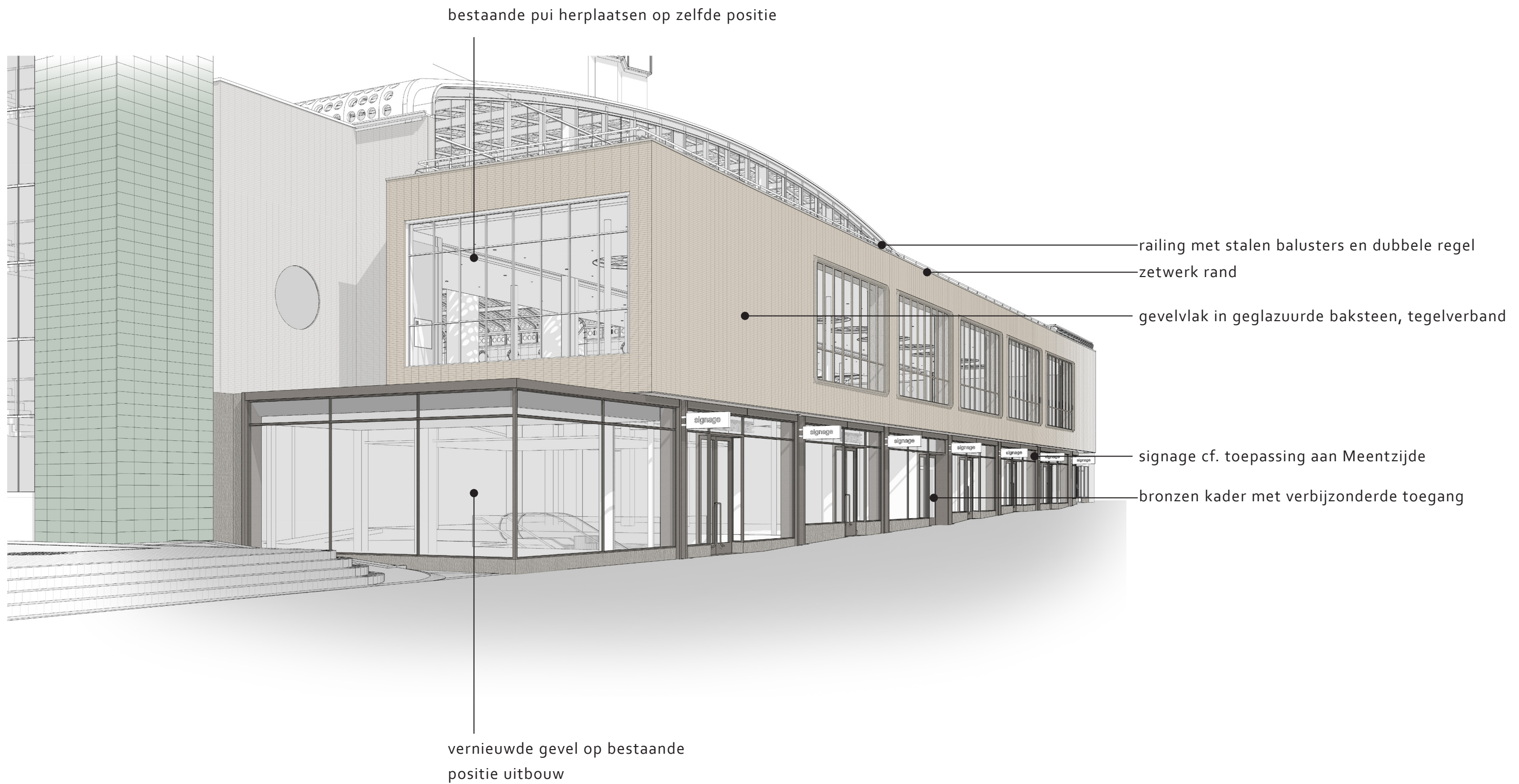

doorsnede B

GEVEL BEURSPLEIN

WESTELIJKE IMPRESSIE

GEVEL BEURSPLEIN

OOSTELIJKE IMPRESSIE

terugliggende hoek om uitkragend
karakter te versterken

originele kolom buiten,
afgewerkt met tegelwerk

vernieuwde pui in kopgevel oost,
volgens kopgevel west

voor gevelontwerp hoek Beursplein - Rodezand
zie omgevingsaanvraag deelplan 13, Rodezand 27,
OMV.23.04.00347

GEVEL BEURSPLEIN

IMPRESSIE VANUIT OVERZIJDE

GEVEL WINKELPUIEN - KOLOMMEN

(BRON FOTO'S: STADSARCHIEF ROTTERDAM)

1956: kolom op kopgevel

1962: kolommenrij onder overstek

1940: sober gesloten baksteen volume op kolommen

De kolommen in interieur en exterieur zijn vanuit constructief oogpunt benodigd en ondersteunen op functionele en logische wijze het opgetilde volume. Zo staat de kolom in het exterieur op de uiterste oostzijde in lijn met de oorspronkelijke rij kolommen onder het volume aan het Beursplein.

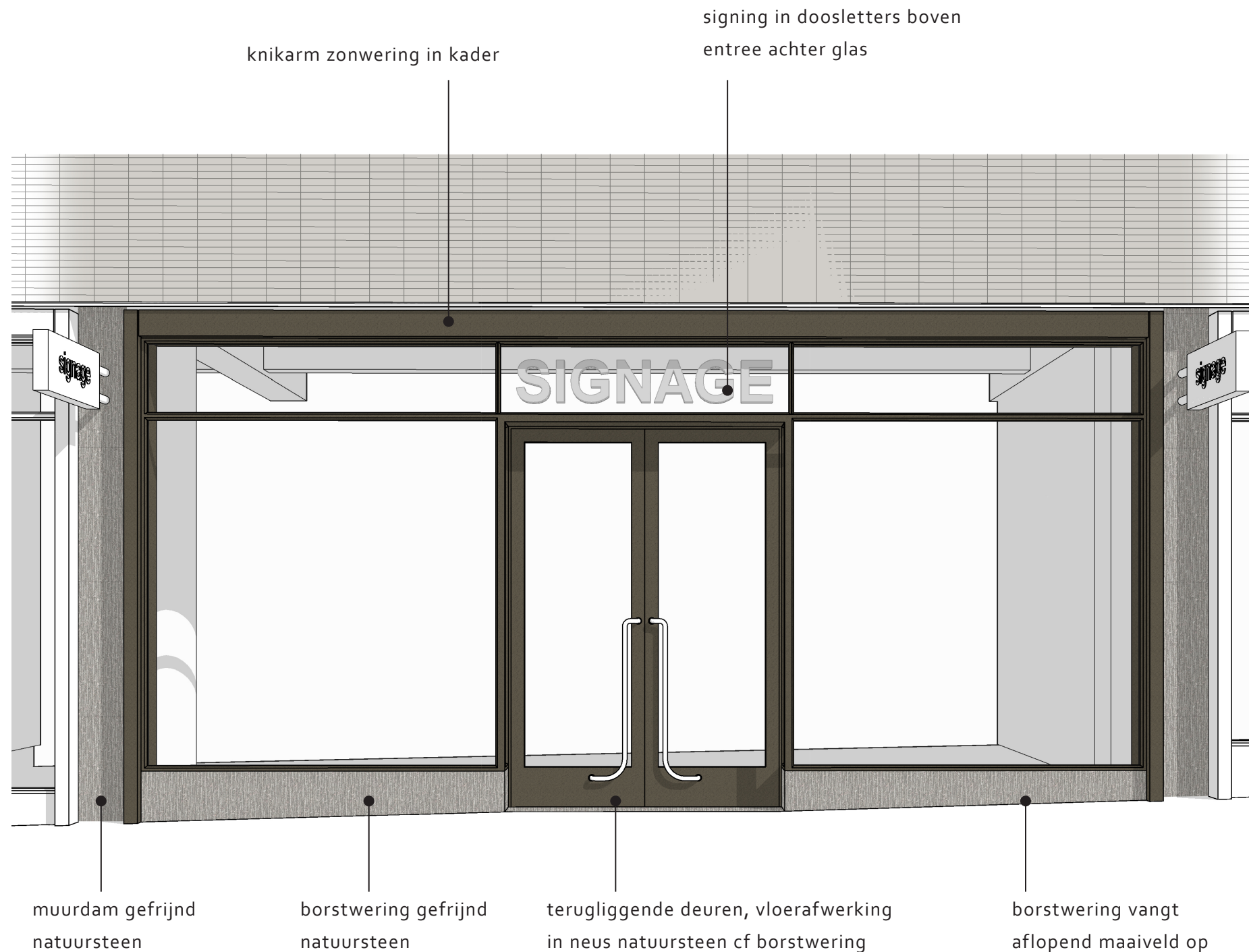
In 1940 stonden deze allen in het exterieur en accentueerden ze het metselwerk bouwblok (pilotis). Door verschillende verbouwingen is de winkelplint steeds verder naar het Beursplein opgeschoven, waardoor de bestaande kolommen inmiddels in het interieur staan.

Het terugbrengen van de lijn van winkels is niet mogelijk, wel is de winkelplint op de oostzijde zover mogelijk teruggelegd. De daardoor in het exterieur aanwezige kolom doet recht aan de oorspronkelijke opzet. Daarnaast zijn de winkelpuien zo ingedeeld, dat de dichte, terugliggende muurdammen het ritme van de oorspronkelijke kolommen volgen.

WINKELPUIEN

IMPRESSIE VOORAANZICHT

De huidige winkelpuien bestaan hoofdzakelijk uit glas. De nieuwe puien hebben meer detail waardoor deze beter bij het oorspronkelijke ontwerp van Staal passen. De winkelpuien aan de Meent dienen als inspiratie.

De gevel aan het Beursplein is op het zuiden georiënteerd. Omdat de grote luifel verdwijnt, worden zetwerk kaders geïntroduceerd waarin de benodigde zonwering is geïntegreerd zodat deze opgaat in de architectuur.

Daarnaast worden door deze kaders, in het stramien van het gebouw, de individuele winkels benadrukt. De muurdammen tussen deze kaders liggen terug om dit effect te versterken. Deze muurdammen bieden ook ruimte voor signing zoals die in huidige situatie aan de Meentzijde.

De stalen winkelpui bestaat uit grote, heldere etalageruiten. De deur is verbijzonderd door deze terugliggend te plaatsen met zijlichten naar de etalage. Het hoogteverschil in het maaiveld wordt opgelost door een borstwering ter plaatse van de etalage te maken. Deze wordt net als de dorpel voor de entree en de muurdammen uitgevoerd in een natuursteen. Deze natuursteen wordt binnen als vensterbank doorgezet waardoor er een verhoogde etalage met tentoonstellingsruimte ontstaat.

Om de pui meer detail te geven zijn er smalle bovenlichten toegevoegd. Boven de entreedeuken ligt deze in het vlak van de etalage. Deze ruimte wordt benut voor het toepassen van signing.

KLEUR EN MATERIAAL

WINKELPUI EN VERDIEPING

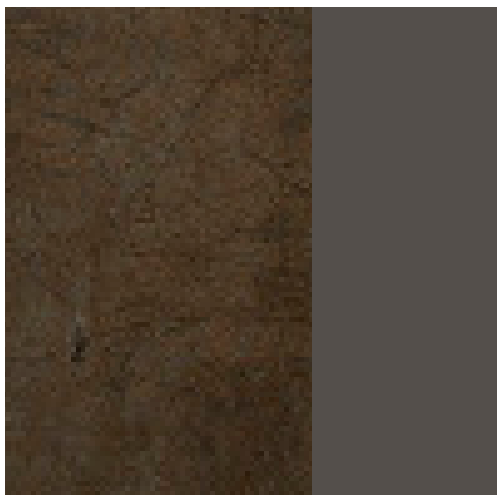
gevel eerste verdieping

geglazuurde baksteen in bestaand formaat en n.t.b. kleur. Lagenmaat gelijk aan bestaande baksteen gevels en kleur passend bij bestaande baksteen

wanden, borstwering en dorpel

natuursteen in gefrijnde en gezoete afwerking

stalen puilen en zonwering

stalen geïsoleerde pui in smalstaal T-profiel (MHB SL-30 classic ISO) afwerking VeroMetal Aged Bronze, black patina

zonweringdoek warm donker grijs passend bij brons

referentie lijnbaan

EERSTE VERDIEPING

AANPAK GEVELOPENINGEN

bouwvolume en gebogen venster

De gebogen pui op Main Hall niveau wordt verwijderd. Zoals eerder toegelicht is deze pui uit 1982 aangebracht voordat de Beurstoren werd uitgevoerd, niet uitgelijnd met het hart van de gevel.

Het gebogen dak van de Main hall, of de ellipsoïde vorm van de hoogbouw toren is wellicht aanleiding geweest voor de langgerekte gebogen vorm, maar is hier op een geheel andere schaal en wijze uitgewerkt.

De bestaande gebogen pui van Van Erk is groot en diep van profiel en kraagt niet alleen uit, maar snijdt ook aan weerszijden en onderin in de gevel. Het geheel detoneert sterk met de rationele, vlakke en verfijnde architectuur van Staal. Bovendien is de uitsnede uit de gevel zo groot dat het bouwvolume uit elkaar valt. Dat aan beide kopse

kanten de natuursteen gevel als een 'plak' is benaderd versterkt het onsamenhangend karakter van dit bouwdeel. Detail, materiaal en kleur komen niet terug in het exterieur van het WTC en gaan geen relatie aan met andere gebouwdelen. In het interieur toont de gebogen vorm zich eerder als een vlak geheel. Hier gaat de aandacht eerder uit naar het zicht op de stad en de toetreding van daglicht.

inspiratie gevels WTC

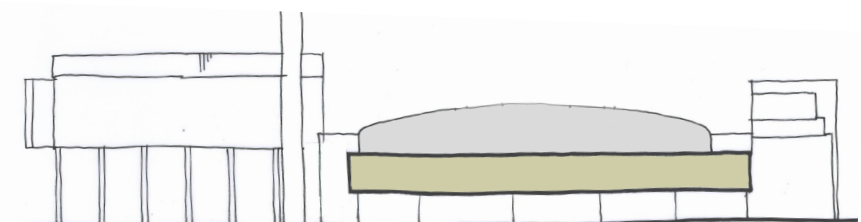
Zoals in de inleiding vermeld is de Rodezand gevel het bouwblok dat door architect Staal is ontworpen als eenzelfde metselwerk volume, met direct erachter grote vertrekken met een bijeenkomst functie (zie volgende bladzijde). Het ontwerp van de nieuwe raamkozijnen borduurt hierop voort.

nieuwe ontwerp

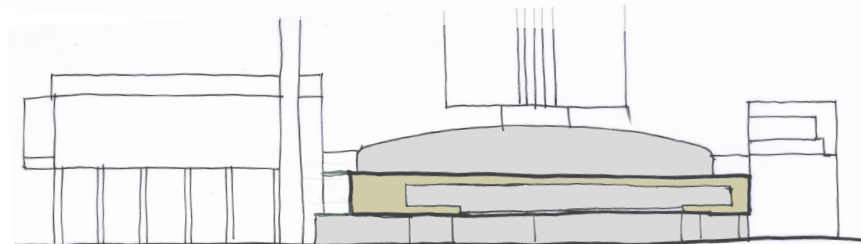
De vijf nieuwe vensters zijn daarmee afgestemd op de stramienmaat van acht meter. In de breedte voegt het zich naar het tegelverband. Het gesloten vlak tussen elk venster is bijvoorbeeld vier stenen breed.

De hoogte van de vensters is afgestemd op de voor het interieur maximaal haalbare afmeting, met een kleine plint aan onder- en bovenzijde.

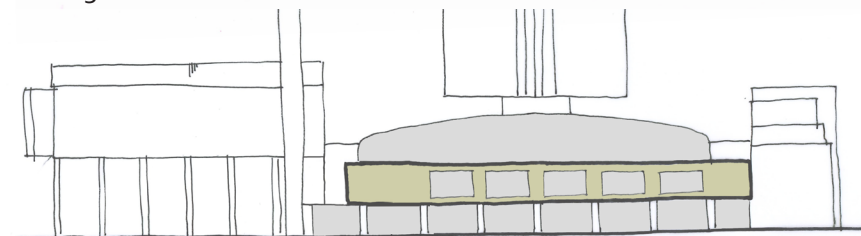
Het formaat is daarmee maximaal, en drukt de grootte en functie uit van de achtergelegen Main hall. Daarnaast wordt hiermee het in het masterplan beoogde contact met de stad mogelijk gemaakt: de openheid waarborgt niet alleen toetreding van daglicht, maar ook de kwaliteit van het zicht vanuit de straat op de levendigheid in het gebouw, en vanuit de hal op de stad.

oorspronkelijk toestand

huidige toestand

ontwerp

1989: zwaar geprofileerd rond venster snijdt in gevel en kraagt uit

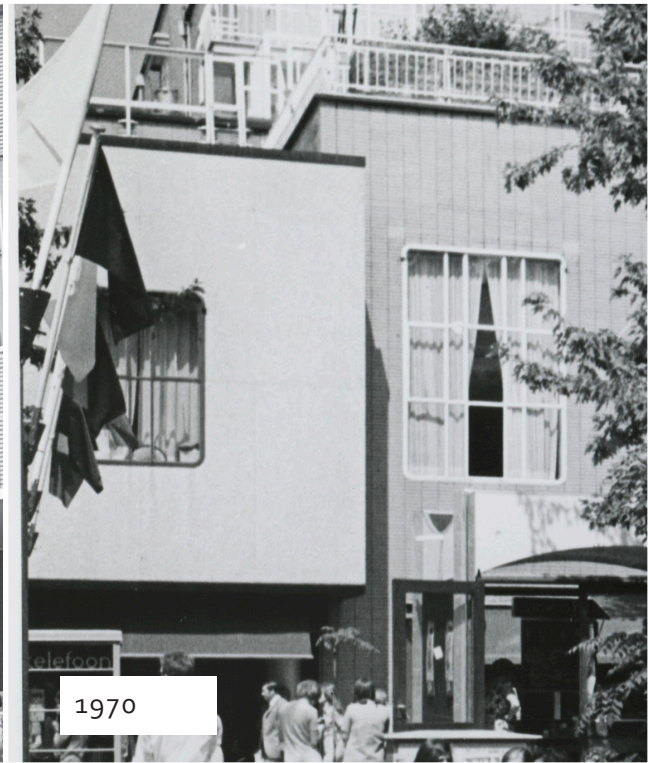

impressie richting bordes

RAAMKOZIJNEN

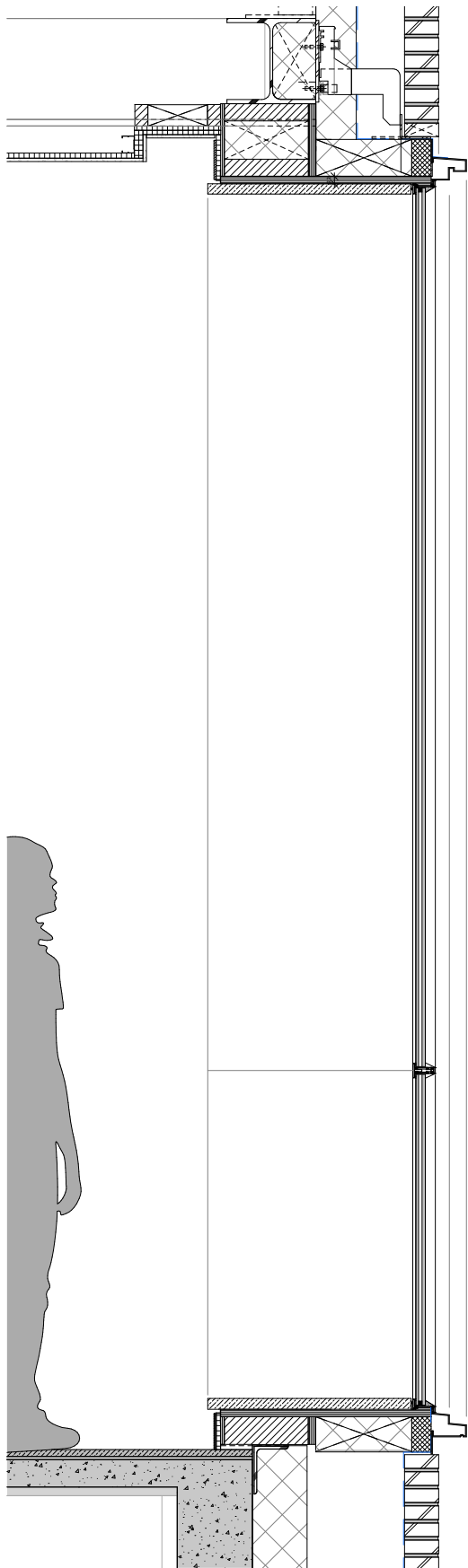
INSPIRATIE GEVELS RODEZAND EN BEURSPLEIN

RAAMKOZIJNEN

VORM, DETAIL, MATERIAAL EN KLEUR

verticaal detail

De vensters hebben een tijdloze en zorgvuldige vormgeving die geïnspireerd is op de oorspronkelijke architectuur van Staal. De roedeverdeling is aansluitend op originele puien zo rank en verticaal mogelijk. De horizontaal geeft de pui proportie.

Rondom is een verbijzonderd detail aanwezig, door een verfijnd geprofileerd stalen profiel dat de vensters accentueert.

De hoeken zijn afgerond, geïnspireerd op de oorspronkelijke raamkozijnen in de gevel Beursplein (zie afbeeldingen vorige bladzijde). Aan de binnenzijde wordt het venster ingekaderd door natuursteen dagkanten, die de contour aan de buitenzijde volgen.

De kleur van de kozijnen met profilering wordt iets donkerder dan de nieuwe geglaazuurde baksteen, om een heel licht accent aan te brengen. Kozijnkleur en metselwerk glazuur zullen beproefd worden.

DAKLICHTEN

POSITIE EN BESTAANDE TOESTAND

huidige situatie

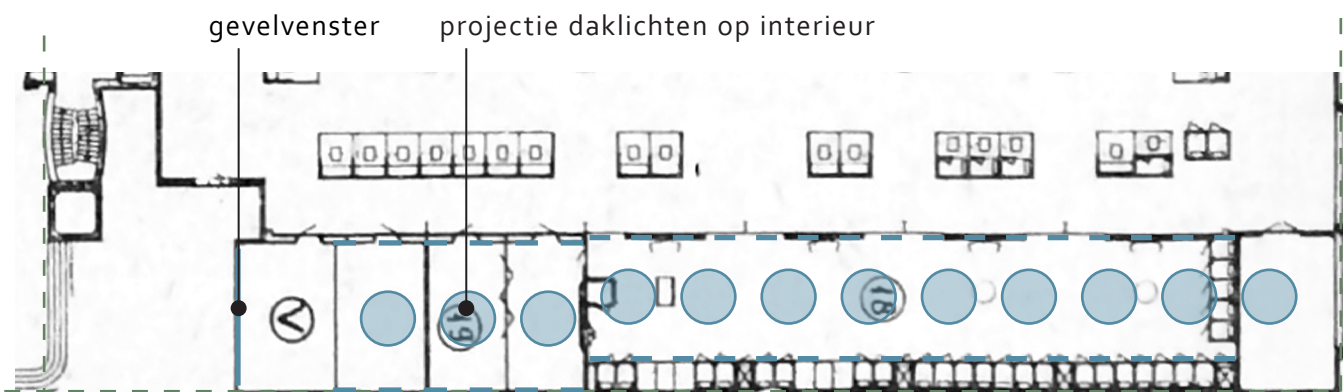

nieuwe situatie

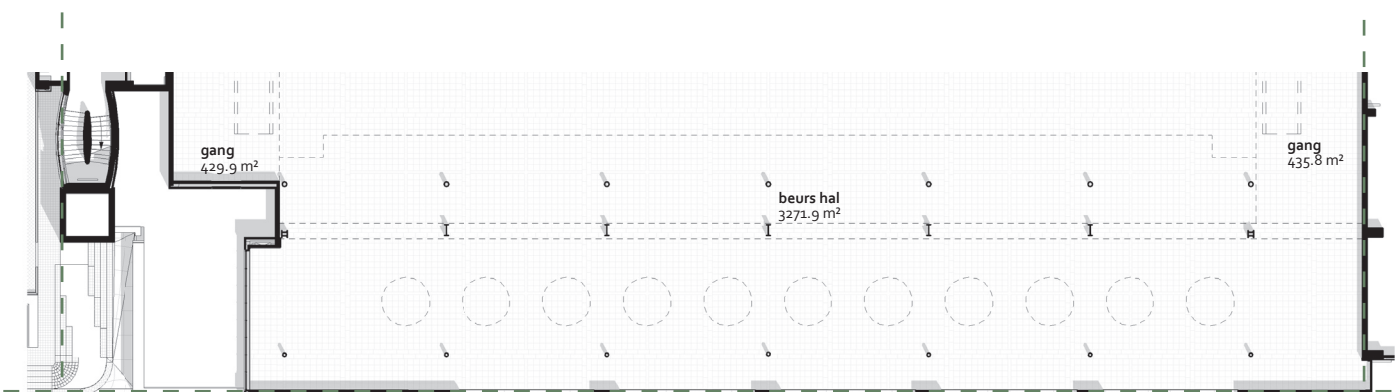
De positie van de daklichten was oorspronkelijk afgestemd op de indeling van de ruimtes in het volume aan het Beursplein. Dit waren afgesloten ruimtes zonder gevelvensters. Uitzondering vormde de ruimte aan de westzijde, deze had wel een groot gevelvenster en daar was een daklicht dus niet nodig. De sprong van de linker drie daklichten volgt uit het ontbreken van vast meubilair, zodat het zich overal symmetrisch in de ruimte bevond.

Naast de plafondlichten blijken ook de schokbeton daklichten met glastegels nog aanwezig. Deze zijn aan de onderzijde dichtgeschilderd, en aan de bovenzijde dichtgeplakt met dakbedekking. Ze worden gedemonteerd en indien enigszins mogelijk hersteld voor hergebruik. Alternatief is het produceren van nieuwe elementen volgens het oorspronkelijke ontwerp.

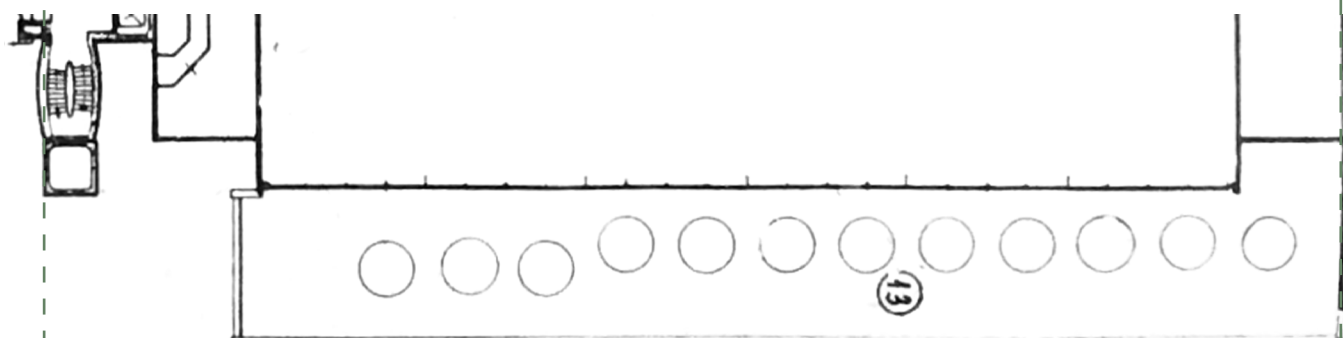
Vanwege de zeer beperkte draagkracht voor een dakterras, en nagenoeg ongeïsoleerde situatie wordt de rest van dak vernieuwd.

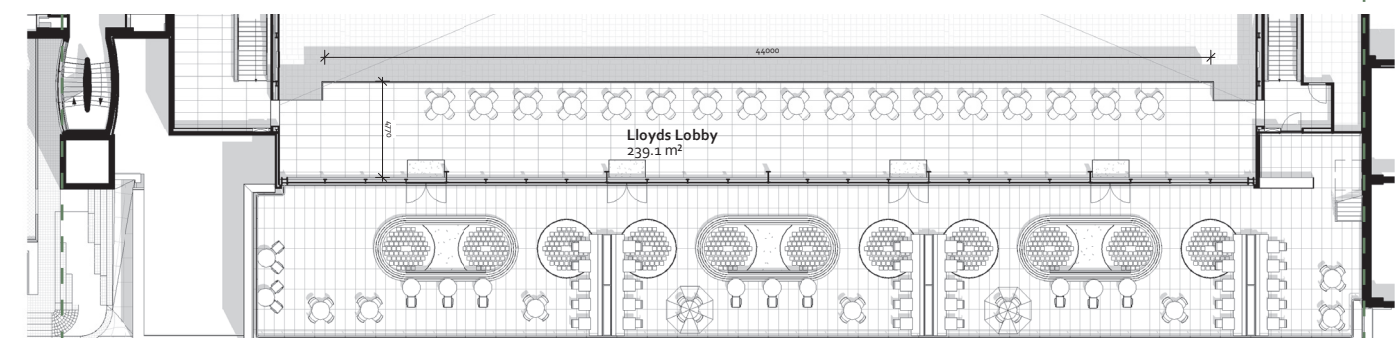
eerste verdieping 1939

eerste verdieping nieuwe situatie

dakaanzicht 1939

dakaanzicht nieuwe situatie

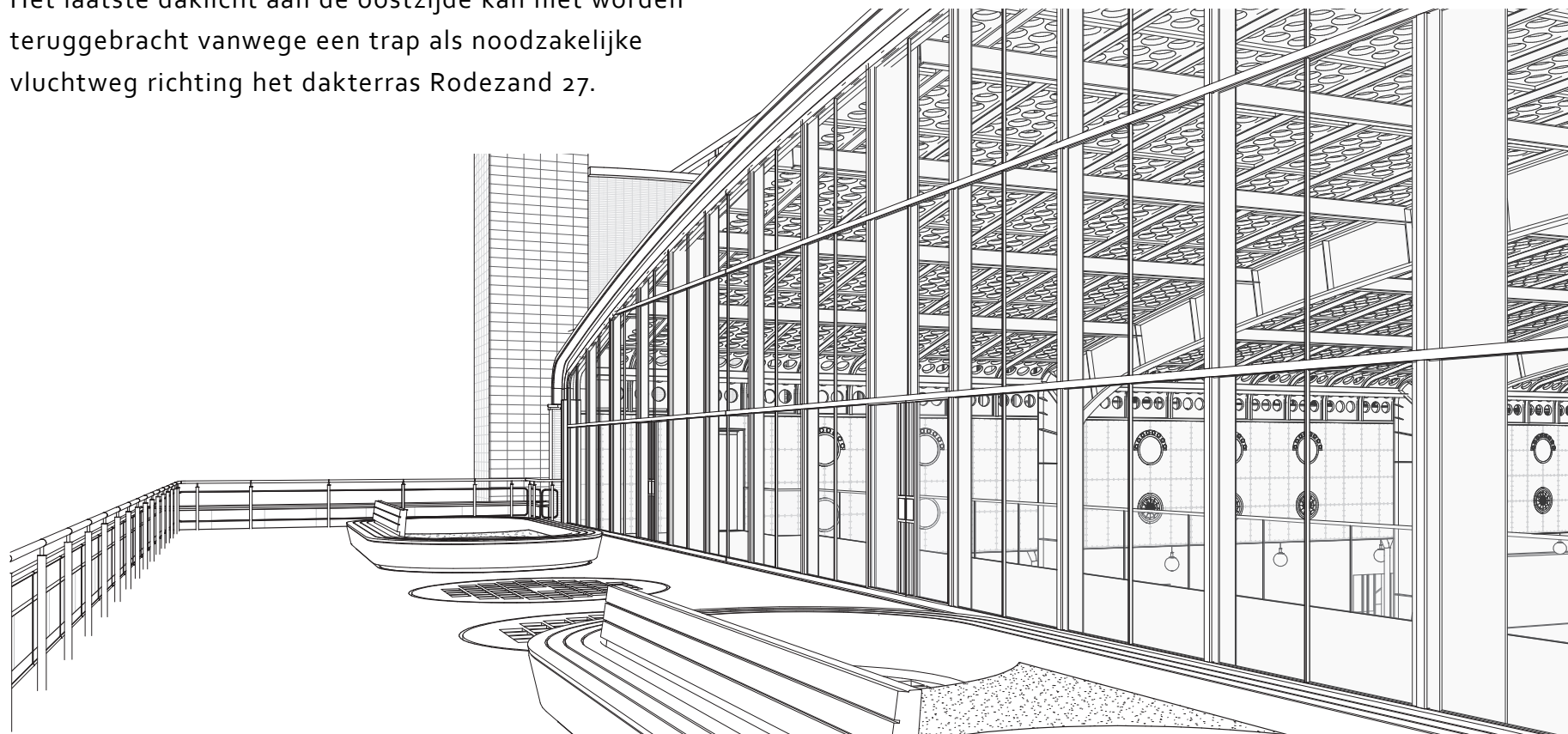
DAKLICHTEN

INDELING EN DETAILLERING

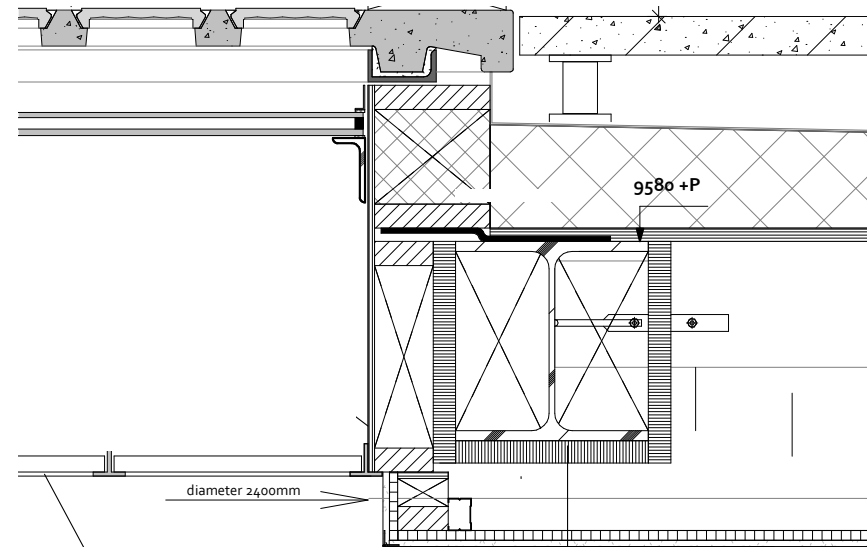
Bij daklichten worden op één lijn teruggeplaatst. Daardoor hebben ze weer een logische plek in de ruimte aan de Main hall. Daarnaast bepalen ze nu ook de indeling van het dakterras, waar deze doorgaande lijn bijdraagt aan een eenduidige inrichting en het functioneren als terras. De verkeersruimte is aan de kopgevel, de terras zijde is aan de zijde Beursplein gelegen.

De conditie van de elementen na demontage moet uitwijzen of de daklichten teruggeplaatst, of vernieuwd moeten worden. Hetzij bestaand of nieuw komen komen ze als een detail uit het oorspronkelijke ontwerp weer zichtbaar in het dakterras. Per set van twee worden ze omgeven door een zitbank met groenvak, of open gelaten.

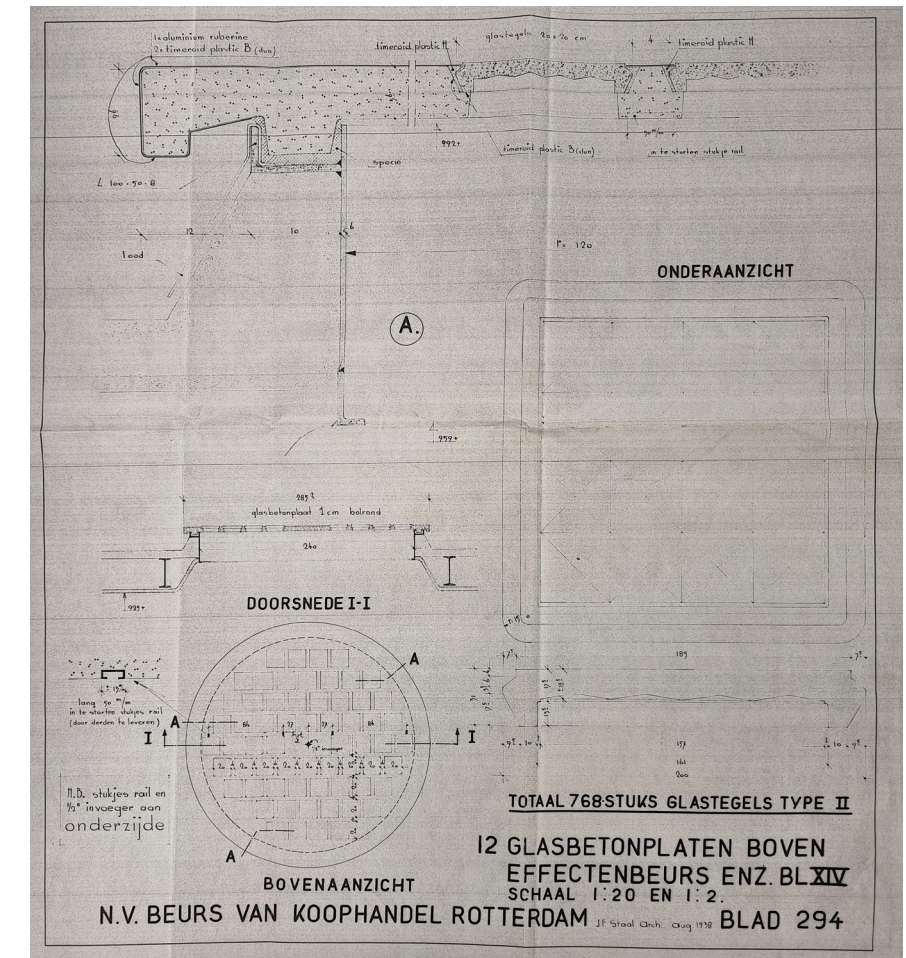
Het laatste daklicht aan de oostzijde kan niet worden teruggebracht vanwege een trap als noodzakelijke vluchtweg richting het dakterras Rodezand 27.

impressie met daklichten, zitbanken en groenvak

plafond- en daklicht in nieuwe situatie, met schokbeton daklicht aan bovenzijde (indien conditie redelijk)

archieftekening daklicht met glastegels (bron, archief WTC)

foto bestaande situatie 2022, daklichten vanaf onderzijde

MARMER WANDBEKLEDING

OORSPRONKELIJK, BESTAAND EN NIEUW

Oorspronkelijk is de wandbekleding van de Main hall voorzien van een marmer die in open boek is toegepast. In de achtergevel was dit in stroken aanwezig tussen de openingen naar de effectenbeurs. Bij de vertrekken aan de westzijde liep het marmer geheel door.

beeld achtergevel met stroken marmer (medio 1940-1942)

bestaande situatie hoek westzijde

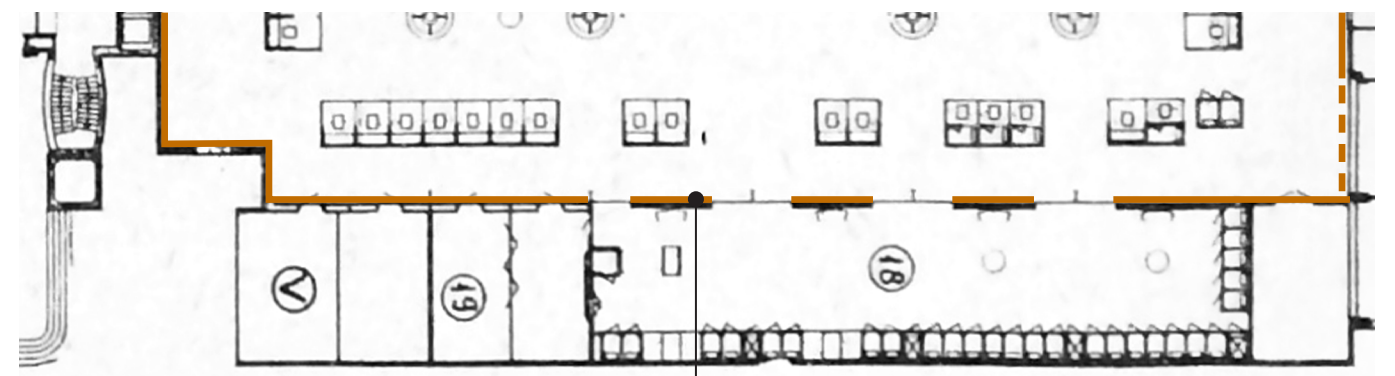
nieuwe situatie hoek westzijde

marmer herplaatst

marmer bestaand

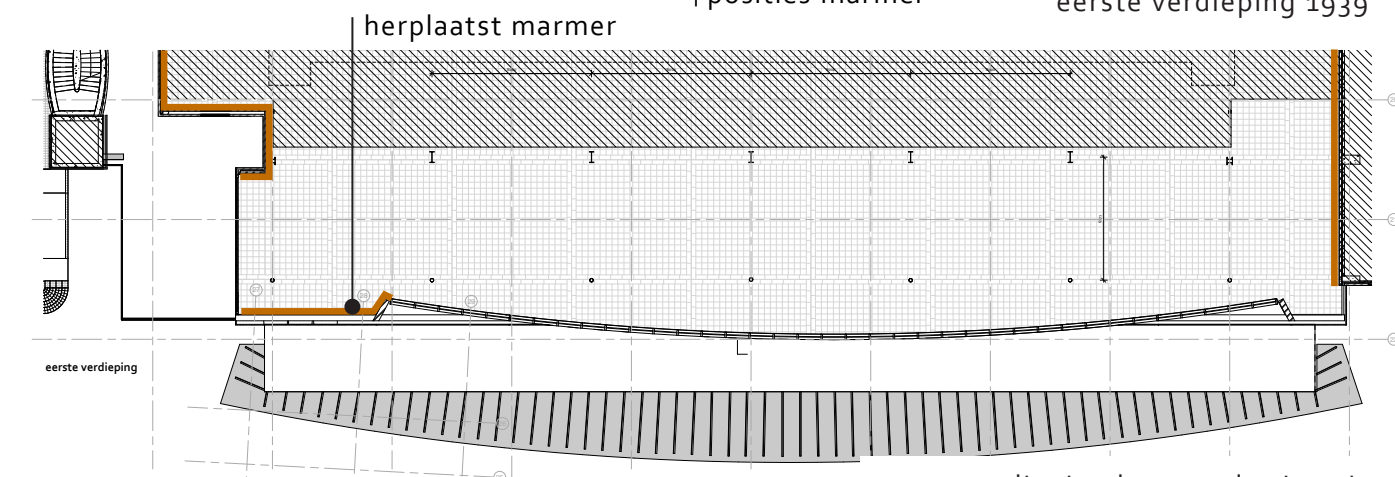
Met het aanbrengen van het gebogen venster is de tussenwand verwijderd en is het marmer deels herplaatst tegen de buitengevel.

In de nieuwe situatie is het uitgangspunt het marmer te demonteren en op dezelfde positie te herplaatsen.

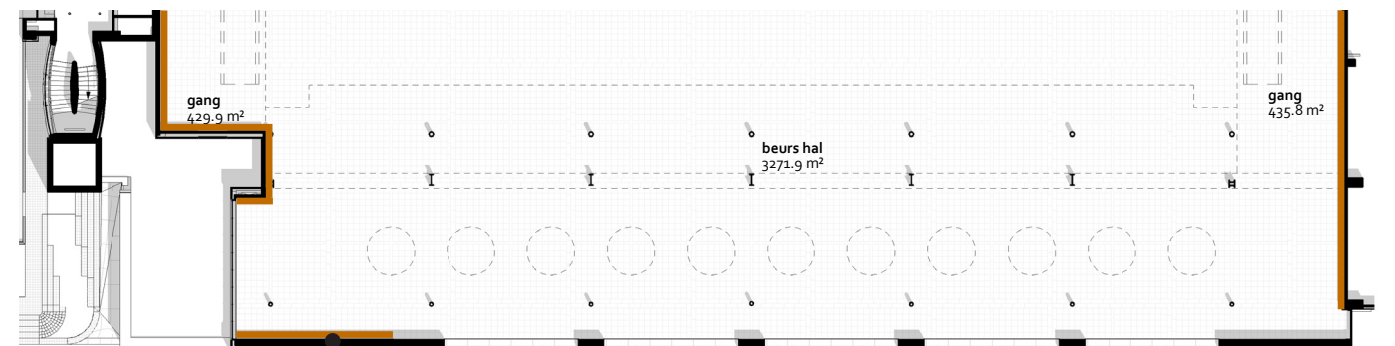

posities marmer

eerste verdieping 1939

eerste verdieping bestaande situatie

herplaatst marmer

eerste verdieping nieuwe situatie

GEVELAANPAK MAIN HALL

VERNIEUWEN KOPGEVEL MAIN HALL

De transparante gevels onder het getoogde dak van de Main Hall is aan Beurspleinzijde uitgevoerd in aluminium met de originele stalen achterconstructie.

Masterplan gevels

In het onderzoek masterplan gevels deel A¹ zijn de puien geïnventariseerd en op waarde gesteld. In deel B is de renovatie aanpak omschreven. In deel C² wordt ingegaan op de kleurstelling.

In deel A is voor de kozijnen in de voorgevel geconstateerd dat de stalen vliesgevel in de jaren 80 en 90 is vervangen door aluminium profielen met dubbele beglazing. De stalen achterconstructie is daarbij behouden gebleven.

De stalen kopgevel van de Main Hall aan Meent zijde is oorspronkelijk en beeldbepalend, deze heeft een hoge monumentale waarde. De zijde aan Beursplein is indifferent gewaardeerd. De aluminium puien als element hebben geen waarde, maar de ritmiek en de puiverdeling zijn conform de originele gevels en wel positief gewaardeerd.

Renovatie aanpak: III

Deze kozijnen zijn aan het einde van hun levensduur. IBS heeft een opname gedaan, waaruit blijkt dat aansluitingen openingen vertonen. De algehele kwaliteit is zichtbaar afgenomen. Op diverse posities is tijdelijk herstel uitgevoerd door aluminium tape.

Foto 19 & 20: Verspreid over de gevel zijn diverse openingen zichtbaar tussen de verschillende onderdelen van de gevelconstructies.

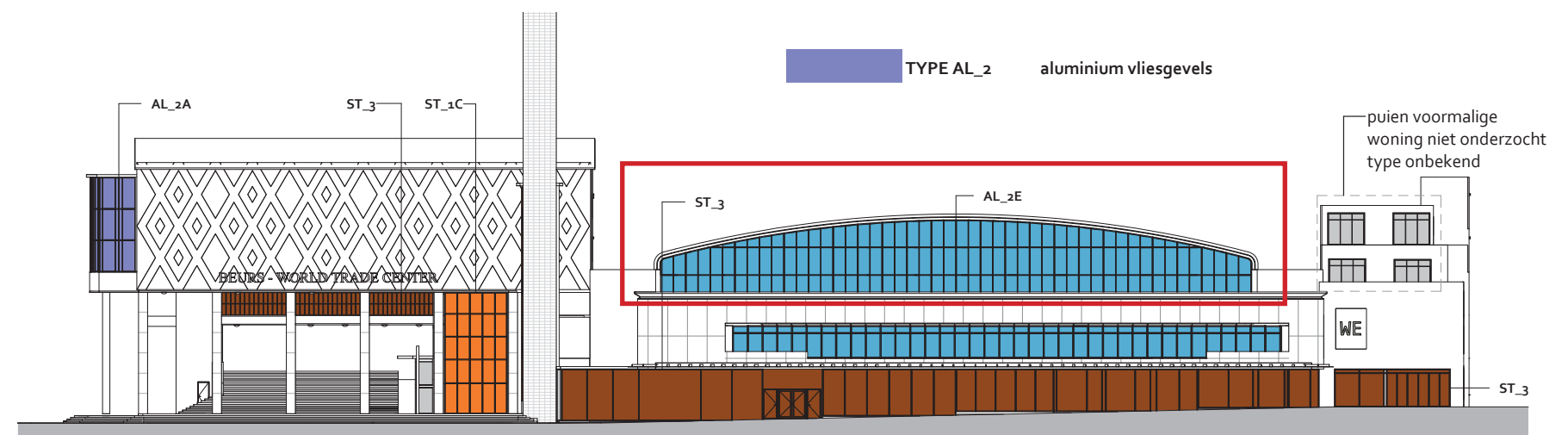

Foto 18: De afdichting tussen de kozijnen en het aluminium zetwerk ontbreekt op diverse posities..

Foto 13 & 14: De afdichtingen en de visuele kwaliteit van het aluminium en het zetwerk is sterk afgenomen..

Opnames uit het rapport van IBS consultants d.d. 07-09-2018 'rapport lekkage kopgevel Main hall WTC te Rotterdam'

Beursplein, inventarisatie

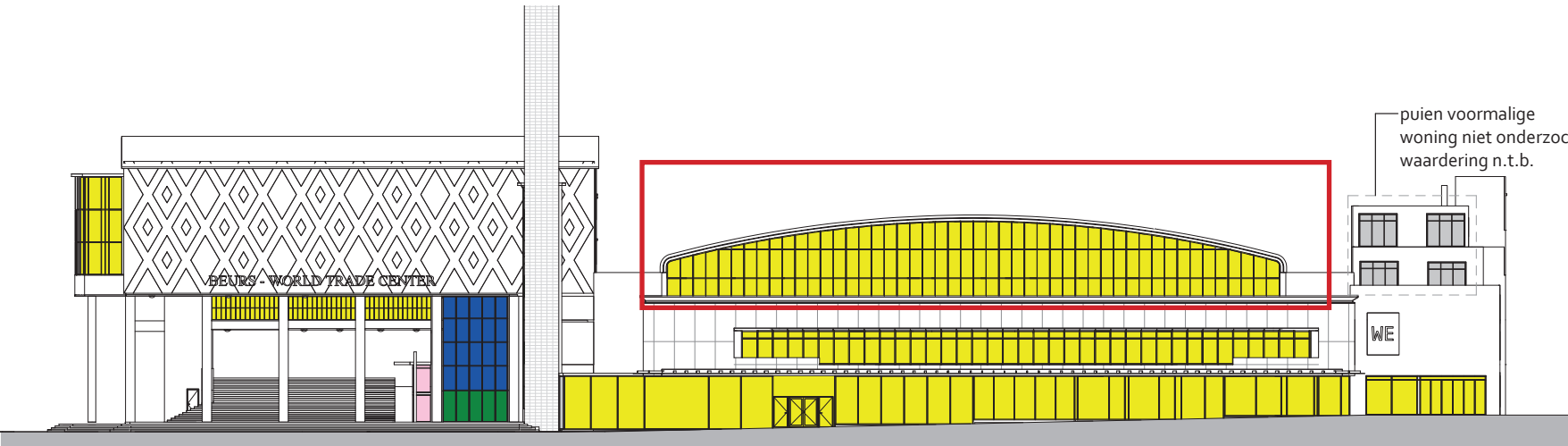
— kopgevel Main hall

- 1 BiermanHenket, Masterplan Gevels deel A, B WTC Rotterdam, 16 november 2018
- 2 BiermanHenket, Masterplan Gevels deel C WTC Rotterdam, 3 juli 2019

GEVELAANPAK MAIN HALL

RENOVATIEAANPAK

Beursplein, waardestelling

- Blauw: hoge monumentwaarde, van cruciaal belang voor de structuur en/of betekenis van het object of gebied.
- Groen: positieve monumentwaarde, van belang voor de structuur en/of betekenis van het object of gebied.
- Geel: indifferente waarde, van relatief weinig belang voor de structuur en/of betekenis van het object of gebied.
- Grijs: negatieve monumentwaarde, de gemarkeerde elementen hebben een verstorende werking op de monumentale waarden van het gebouw.

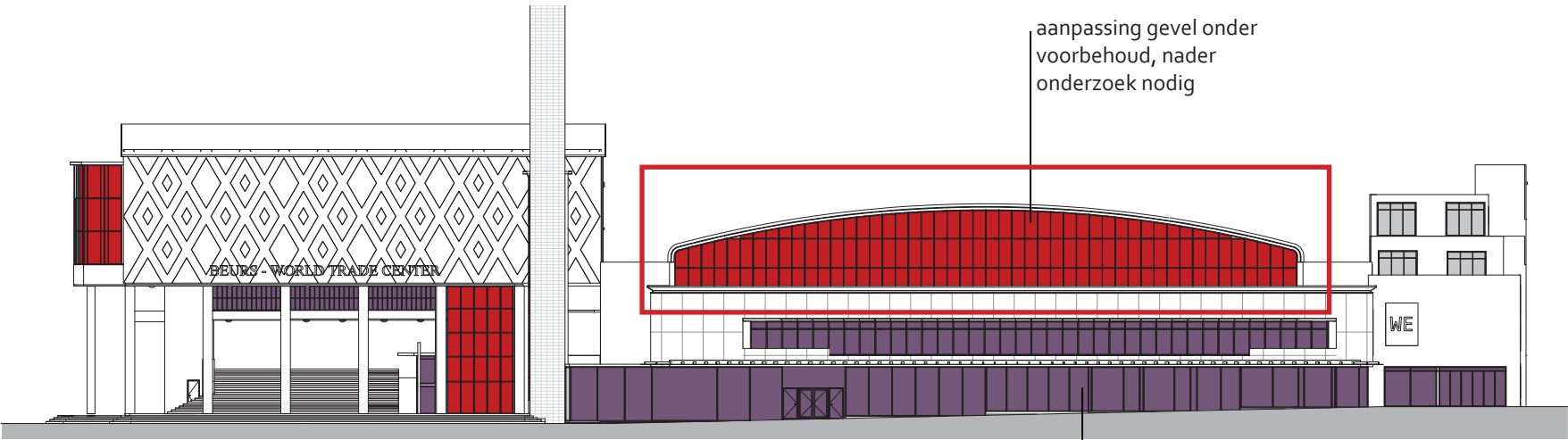
- I herstel originele stalen kozijnen, enkele beglazing
- II herstel originele stalen kozijnen, vervangen beglazing
- III nieuwe stalen smalstijl profielen
- IV nieuw aluminium
- nieuwe stalen smalstijl kozijnen, onderhoud
- puien nader uit te werken in masterplan

Er wordt dan ook renovatieaanpak III voorgeschreven: het vervangen door geïsoleerde smalstijl profielen, de MHB Classic ISO serie, met renoseal (stopverf) afdichting aan de buitenzijde. De aluminium puien worden daarmee vervangen voor de originele stalen uitvoering, zij het in een geïsoleerde versie. Hierbij wordt de originele detaillering en puiverdeling zoveel mogelijk teruggebracht. De hoog gewaardeerde pui aan de noordelijke gevel dient dan ook als uitgangspunt voor de indeling en detaillering.

Voor de nieuwe beglazing wordt op deze zuidzijde de zonwerende samenstelling van deelplan 18, de gevelrenovatie van de kantoren aangehouden. Het nieuwe hang- en sluitwerk wordt gezocht in aansluiting op de oorspronkelijke componenten.

legenda waardestelling

renvooi renovatie aanpak

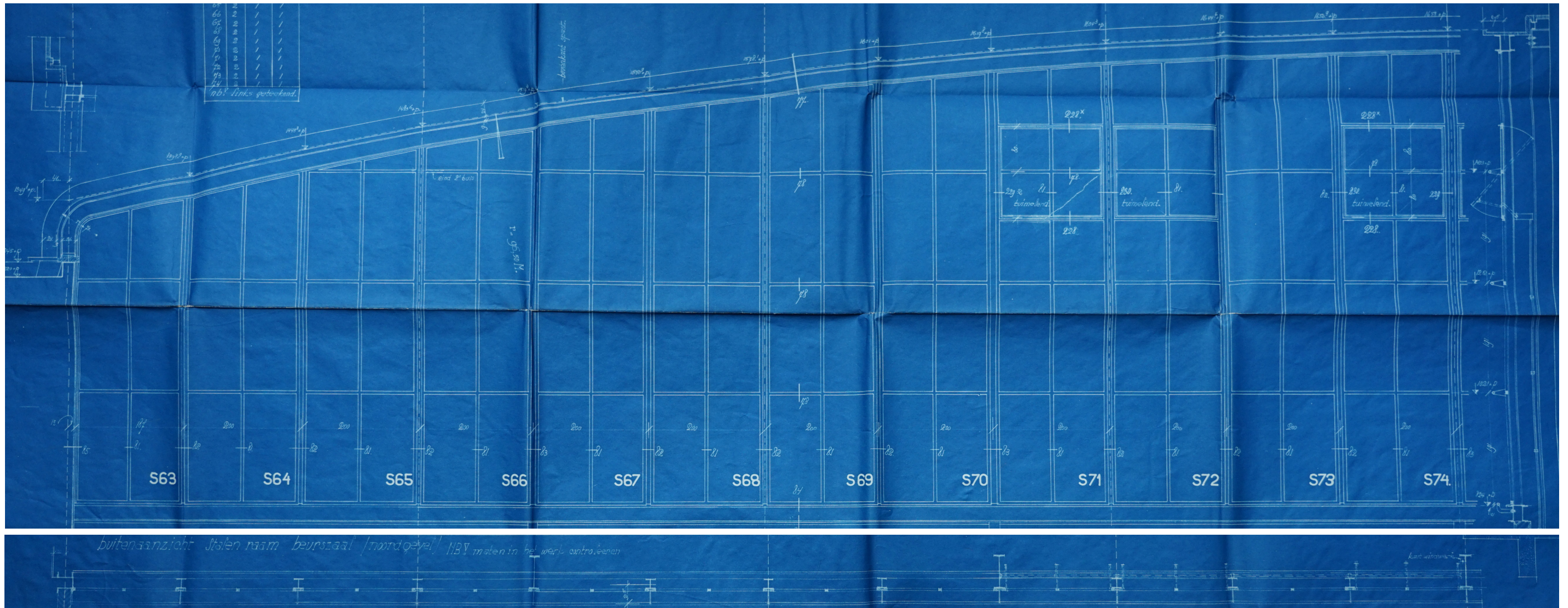
Beursplein, renovatie aanpak zoals omschreven in masterplan deel B renovatie aanpak

— kopgevel Main hall

GEVELAANPAK MAIN HALL

PUIVERDELING, DETAILLERING

fragment gevelaanzicht, doorsnede en plattegrond noordzijde

Van de voorbeeldpui in de noordgevel zijn tekeningen en beelden uit het archief beschikbaar. De pui is opgebouwd uit stalen stoeltjes profielen met per set van twee vensters een verbrede tussenstijl met stalen vin. In de hoogte was een vierdeling aanwezig. Op drie posities is aan de buitenzijde een horizontale buis gemonteerd, waarschijnlijk ten behoeve van de glasbewassing met ladders. Bovenin bevinden zich zes horizontaal taatsende ramen. De buitenbeglazing is gevat in stopverf.

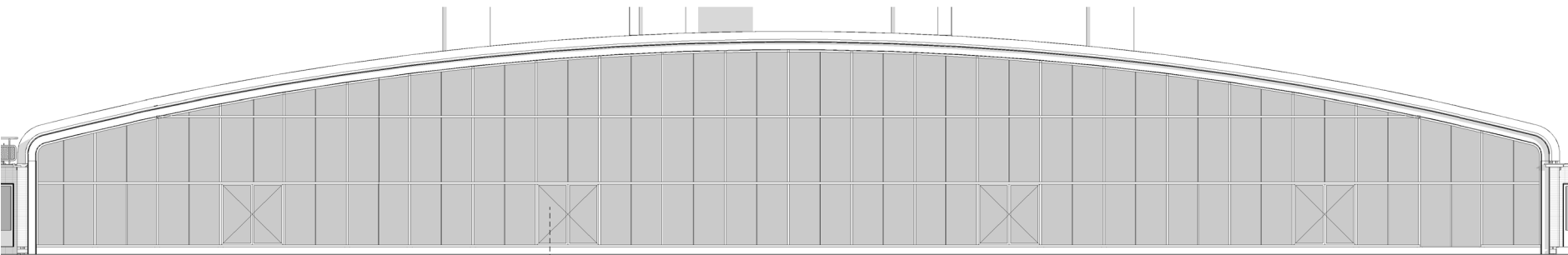

gevelpui noordzijde jaren 60, bron onbekend

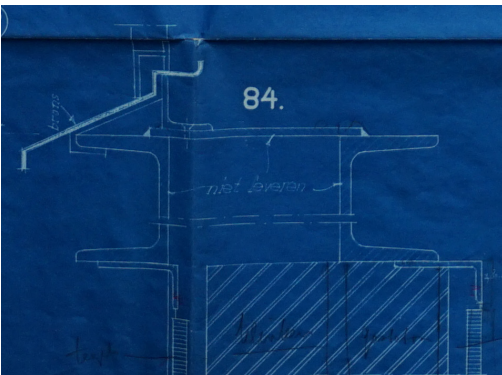
GEVELAANPAK MAIN HALL

PUIVERDELING, DETAILLERING

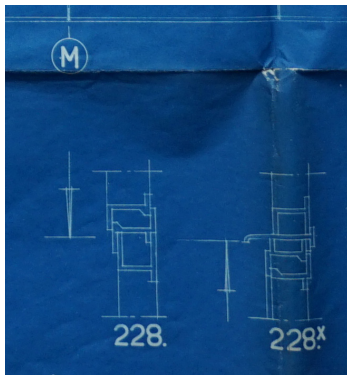

fragment gevelaanzicht nieuwe situatie

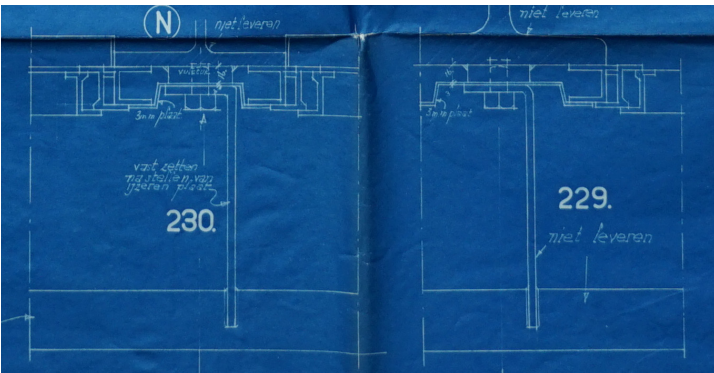
In de huidige situatie heeft de aluminium pui in de voorgevel een driedeling in de hoogte, in tegenstelling tot de (hogere) achtergevel. Op archiefbeelden is dezelfde driedeling terug te vinden. De horizontaal taatsende ramen ontbreken daarbij eveneens. Deze geleiding wordt, inclusief de details uit de archieftekeningen, aangehouden voor de nieuwe situatie. Ten behoeve van de toegang tot het dakterras worden binnen de opbouw vier dubbele toegangsdeuren opgenomen.

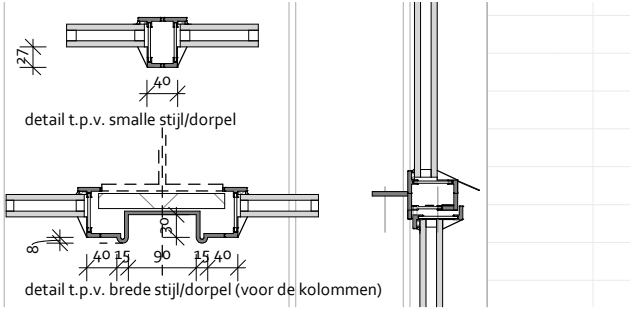
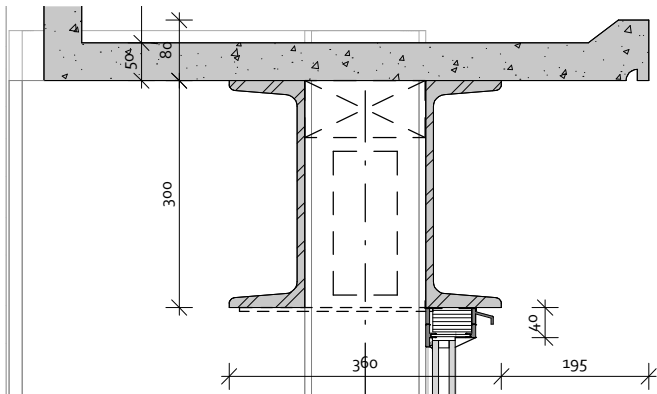
detail onderdorpel

details taatsramen verticaal

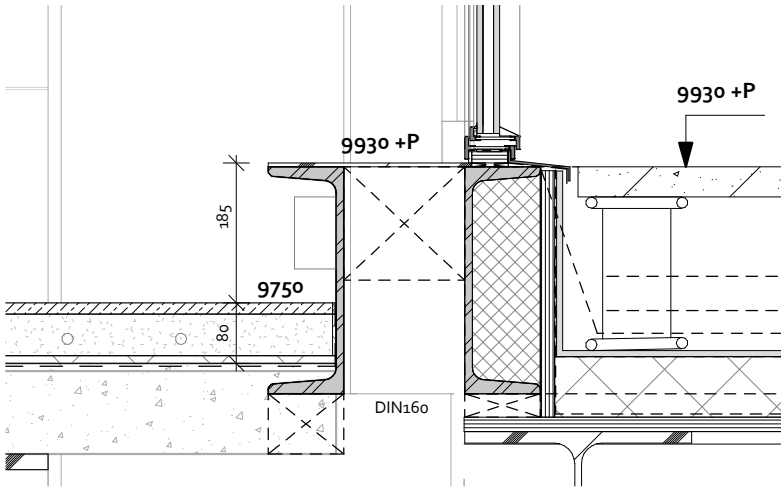

details taatsramen horizontaal

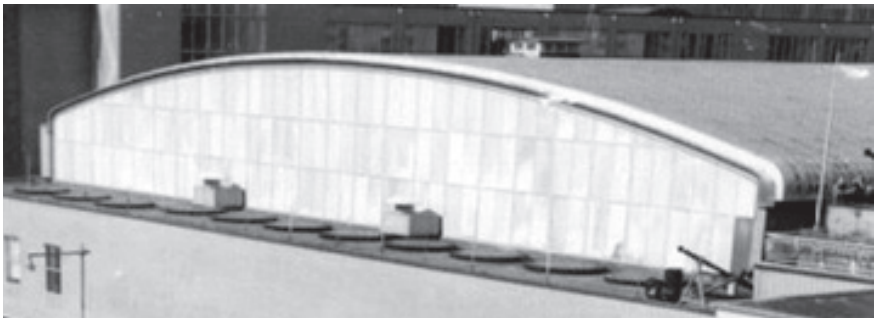

detail t.p.v. smalle stijl/dorpel

detail t.p.v. brede stijl/dorpel (voor de kolommen)

details nieuwe situatie

fragment exterieur en interieur jaren 50

fragment exterieur en interieur huidige situatie

GEVELAANPAK MAIN HALL

KLEURSTELLING

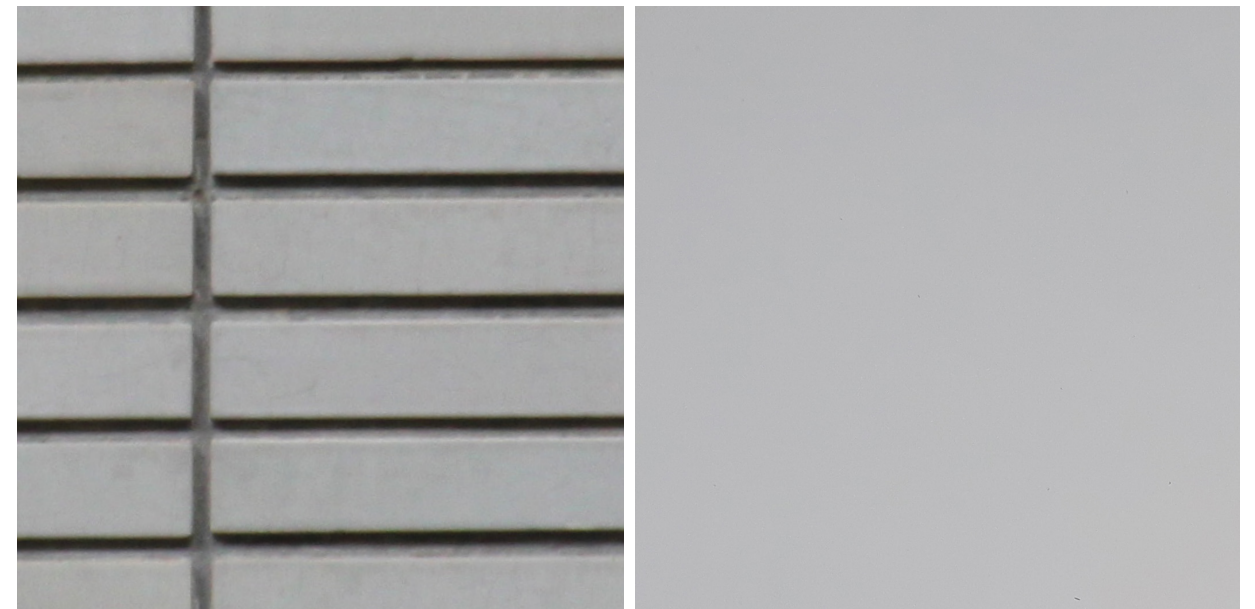
In het Masterplan deel C, kleuren gevels d.d. 03-07-2019 is onderzoek gedaan naar het kleurgebruik in de gevels. De huidige kleurstelling (RAL 9010) is niet overeenkomstig het origineel. Voor de nieuwe situatie wordt de wit/ grijze kleur aangehouden, die benoemd voor autonome bouwblokken. Uit het masterplan C:

Transparante afstandhouder

Voor een deel zijn de originele stalen puien van de tussenleden nog aanwezig. Deze zijn geschilderd in RAL 9010. Een deel van de puien zijn vervangen door aluminium. Conform het Masterplan deel B worden deze aluminium puien in de toekomst vervangen door stalen smalstijl profielen. Bij toekomstig schilderwerk of het vervangen van de kozijnen kan het oorspronkelijke kleurgebruik hersteld worden. Het is goed denkbaar dat dit gefaseerd zal gebeuren. Uit het kleurenonderzoek komt naar voren dat dit een wit/grijze kleur was. Deze kleur sluit goed aan bij het ton sur ton palet van grijsen (zie pagina 16). Ten opzichte van de huidige witte kleur geeft deze kleur het gebouw een meer monumentale uitstraling.

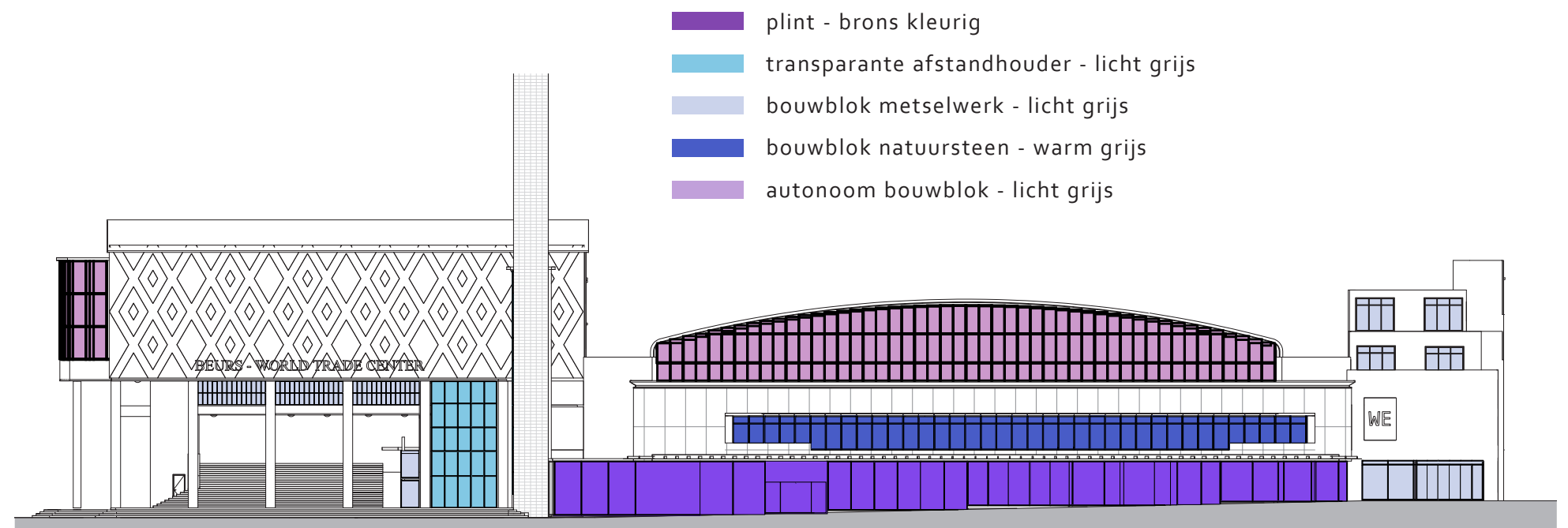
Autonoom volume Beurshal

In het middengebied van het gebouw is de Beurshal geplaatst. De half afgeronde puien in de kop van de Beurshal zijn nog origineel en in staal uitgevoerd. In lijn met de analyse is aannemelijk dat deze dezelfde kleur hebben gehad als de overige puien in het gebouw. Eventueel kleurenonderzoek op deze puien kan dit bevestigen.

bestaand metselwerk

kleur kozijn
FN.02.77 (gelijk aan sikkens NCS S 1002 Y)

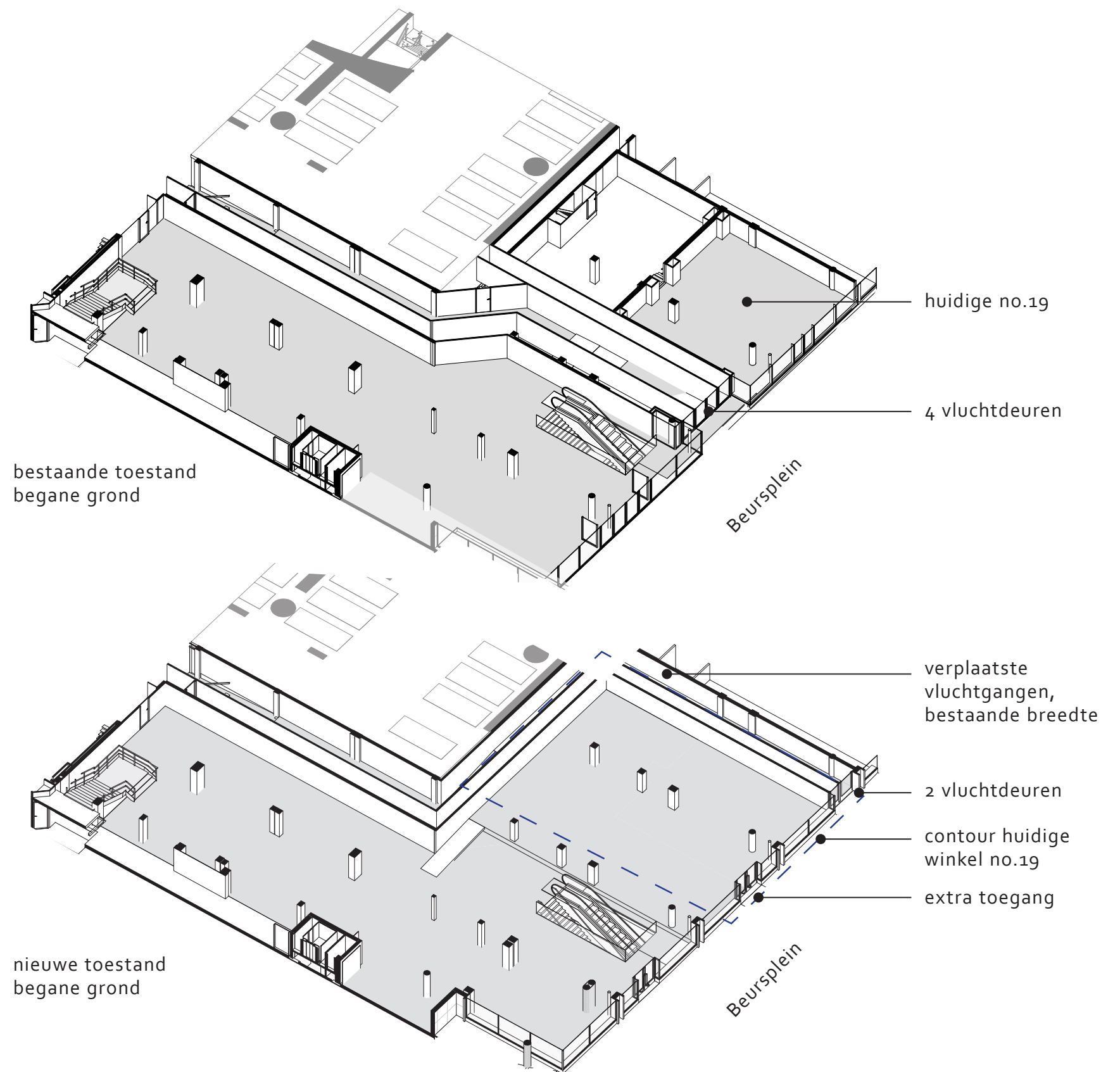

BEURSPLEIN 19 EN 27-31

SAMENVOEGEN WINKELS, VERPLAATSEN VLUCHTWEGEN

De huidige schoenwinkel op Beursplein nummer 19, de Dungelmann, wordt samengevoegd met de kledingwinkel WE op de nummers 27 tot en met 31. Om dit mogelijk te maken worden de bestaande vluchtwegen omgelegd. Deze zijn afkomstig uit de winkels aan de Coolsingel en de toren. De breedte is voor het verplaatste gedeelte aangepast naar de minimaal vereiste doorgang. De vluchtweg vanuit de winkels Beursplein is niet vereist en komt te vervallen. Hierdoor zijn er in de nieuwe situatie twee in plaats van de huidige vier vluchtdeuren in de gevel aan het Beursplein.

De bestaande tussenvloeren en niet dragende tussenwanden in beide winkels worden verwijderd, de installatieruimten en opslag wordt op de vluchtgangen gepositioneerd. In de winkel zelf wordt het hoogteverschil met een nader te bepalen inrichting en hellingbaan opgenomen. De brandcompartimentering blijft voor de volledige nieuwe winkel in aansluiting op de naastgelegen functies volledig gehandhaafd, net zoals de overige vluchtwegen achterin de winkel.

BEURSPLEIN 19 EN 27-31

BESTAANDE EN NIEUWE SITUATIE

